

Dle rozdělovníku

Váš dopis zn. / ze dne:

MCP8 019095/2020

Č. j.:

MHMP 472961/2020

Sp. zn.:

S-MHMP 1919827/2019

Vyřizuje / tel.:

Mgr. Pavel Chlíbek / 236 004 349

Počet listů / příloh: **43 / 1**

Datum:

8. dubna 2020

Rozhodnutí

Odbor ochrany prostředí Magistrátu hlavního města Prahy (dále jen *OCP MHMP*) jako příslušný správní orgán podle § 89 odst. 1 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů, a § 31 odst. 1 a § 81 odst. 3 písm. a) zákona č. 131/2000 Sb., o hlavním městě Praze, ve znění pozdějších předpisů, přezkoumal na základě odvolání Psychiatrické nemocnice Bohnice, IČO 00064220, se sídlem Ústavní 91/7, 181 00 Praha 8, zastoupené na základě plné moci Ing. Petrem Růžičkou, bytem Sídlištní 245/18g, 165 00 Praha, rozhodnutí odboru životního prostředí Úřadu městské části Praha 8, č. j. MCP8 019095/2020, ze dne 3. 2. 2020, kterým bylo rozhodnuto o žádosti o povolení ke kácení dřevin rostoucích mimo les na pozemcích parc. č. 417/1 a 417/2, k. ú. Bohnice. OCP MHMP přezkoumal též řízení, které vydání rozhodnutí předcházelo, a

r o z h o d l t a k t o :

Podle ustanovení § 90 odst. 1 písm. c) zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů, se napadené rozhodnutí odboru životního prostředí Úřadu městské části Praha 8, č. j. MCP8 019095/2020, ze dne 3. 2. 2020, **mění** tak, že se celý výrok rozhodnutí vypouští a nahrazuje se **následujícími výroky**:

„I. Podle ustanovení § 8 odst. 1 zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, ve znění pozdějších předpisů, se žadateli p o v o l u j e kácení dřevin:

Na pozemku parc. č. 417/1, k. ú. Bohnice:

Inventarizační číslo	Druh	Obvod ve výčetní výšce v cm
2	lípa (<i>Tilia sp.</i>)	145
3	lípa velkolistá (<i>Tilia platyphyllos</i>)	151
4	lípa velkolistá (<i>Tilia platyphyllos</i>)	148
19	javor klen (<i>Acer pseudoplatanus</i>)	158
26	javor mléč (<i>Acer platanoides</i>)	88
27	javor mléč (<i>Acer platanoides</i>)	104, 101
28	javor klen (<i>Acer pseudoplatanus</i>)	107
29	javor mléč (<i>Acer platanoides</i>)	88
33	javor mléč (<i>Acer platanoides</i>)	101
34	dub letní (<i>Quercus robur</i> 'Fastigiata')	126
54	jabloň domácí (<i>Malus domestica</i>)	82
61	dub (<i>Quercus sp.</i>)	101
64	dub letní (<i>Quercus robur</i>)	132
65	javor klen (<i>Acer pseudoplatanus</i>)	101, 88, 73
67	javor mléč (<i>Acer platanoides</i>)	95, 95
71	dub letní (<i>Quercus robur</i>)	114
72	morušovník (<i>Morus sp.</i>)	151, 136
73	javor mléč (<i>Acer platanoides</i>)	173
74	lípa velkolistá (<i>Tilia platyphyllos</i>)	173
78	javor klen (<i>Acer pseudoplatanus</i>)	114
80	javor mléč (<i>Acer platanoides</i>)	101
81	javor mléč (<i>Acer platanoides</i>)	92
82	javor mléč (<i>Acer platanoides</i>)	117
85	trnovník bílý (<i>Robinia pseudoacacia</i>)	129
86	trnovník bílý (<i>Robinia pseudoacacia</i>)	117
87	trnovník bílý (<i>Robinia pseudoacacia</i>)	114
88	trnovník bílý (<i>Robinia pseudoacacia</i>)	98
89	trnovník bílý (<i>Robinia pseudoacacia</i>)	139
90	trnovník bílý (<i>Robinia pseudoacacia</i>)	104
91	trnovník bílý (<i>Robinia pseudoacacia</i>)	154
92	trnovník bílý (<i>Robinia pseudoacacia</i>)	173
96	javor mléč (<i>Acer platanoides</i>)	92
97	javor mléč (<i>Acer platanoides</i>)	95
98	javor mléč (<i>Acer platanoides</i>)	186
99	javor mléč (<i>Acer platanoides</i>)	129, 95, 44
100	javor mléč (<i>Acer platanoides</i>)	95
101	javor mléč (<i>Acer platanoides</i>)	92
102	javor mléč (<i>Acer platanoides</i>)	85

106	javor mlíč (<i>Acer platanoides</i>)	101, 85, 76
199	topol černý (<i>Populus nigra</i> 'Italica')	136
204	lípa velkolistá (<i>Tilia platyphyllos</i>)	161
205	lípa velkolistá (<i>Tilia platyphyllos</i>)	176
206	lípa srdčitá (<i>Tilia cordata</i>)	132
207	lípa velkolistá (<i>Tilia platyphyllos</i>)	224

Na pozemku parc. č. 417/2, k. ú. Bohnice:

Inventarizační číslo	Druh	Obvod ve výčetní výšce v cm
117	javor klen (<i>Acer pseudoplatanus</i>)	132
133	modřín opadavý (<i>Larix decidua</i>)	85
137	douglaska Menziesova (<i>Pseudotsuga menziesii</i>)	98
138	douglaska Menziesova (<i>Pseudotsuga menziesii</i>)	85
150	javor klen (<i>Acer pseudoplatanus</i>)	161
152	javor klen (<i>Acer pseudoplatanus</i>)	176
157	třešeň ptačí (<i>Prunus avium</i>)	88
163	morušovník (<i>Morus</i> sp.)	286
165	javor mlíč (<i>Acer platanoides</i>)	139
166	javor mlíč (<i>Acer platanoides</i>)	104
169	javor mlíč (<i>Acer platanoides</i>)	110
170	bříza bělokorá (<i>Betula pendula</i>)	136
171	bříza bělokorá (<i>Betula pendula</i>)	104
174	javor mlíč (<i>Acer platanoides</i>)	110
176	javor mlíč (<i>Acer platanoides</i>)	114
178	javor mlíč (<i>Acer platanoides</i>)	85
179	javor mlíč (<i>Acer platanoides</i>)	117
187	slivoň švestka (<i>Prunus domestica</i>)	98
193	slivoň švestka (<i>Prunus domestica</i>)	95
211	javor mlíč (<i>Acer platanoides</i>)	104
213	zerav řasnatý (<i>Thuja plicata</i>)	164
219	javor mlíč (<i>Acer platanoides</i>)	136, 123, 114, 76
234	javor klen (<i>Acer pseudoplatanus</i>)	88
235	javor mlíč (<i>Acer platanoides</i>)	123
240	javor mlíč (<i>Acer platanoides</i>)	123
241	javor klen (<i>Acer pseudoplatanus</i>)	120
248	javor mlíč (<i>Acer platanoides</i>)	239
249	lípa velkolistá (<i>Tilia platyphyllos</i>)	183
250	javor mlíč (<i>Acer platanoides</i>)	117
251	javor klen (<i>Acer pseudoplatanus</i>)	154
252	javor klen (<i>Acer pseudoplatanus</i>)	176
253	javor klen (<i>Acer pseudoplatanus</i>)	92
254	javor klen (<i>Acer pseudoplatanus</i>)	154
255	javor klen (<i>Acer pseudoplatanus</i>)	167

256	javor klen (<i>Acer pseudoplatanus</i>)	132
257	javor klen (<i>Acer pseudoplatanus</i>)	129
258	javor klen (<i>Acer pseudoplatanus</i>)	123
259	javor mlč (<i>Acer platanoides</i>)	192
260	javor mlč (<i>Acer platanoides</i>)	148
261	javor mlč (<i>Acer platanoides</i>)	123
262	javor klen (<i>Acer pseudoplatanus</i>)	85
263	javor mlč (<i>Acer platanoides</i>)	88
264	javor klen (<i>Acer pseudoplatanus</i>)	88
265	javor klen (<i>Acer pseudoplatanus</i>)	101, 85, 51, 10
266	javor klen (<i>Acer pseudoplatanus</i>)	107, 101
267	javor mlč (<i>Acer platanoides</i>)	123, 101
268	javor mlč (<i>Acer platanoides</i>)	95
269	javor mlč (<i>Acer platanoides</i>)	114
271	javor mlč (<i>Acer platanoides</i>)	123
272	javor klen (<i>Acer pseudoplatanus</i>)	104, 85
273	topol černý (<i>Populus nigra</i> 'Italica')	195
274	javor mlč (<i>Acer platanoides</i>)	104, 92, 88, 82
276	javor mlč (<i>Acer platanoides</i>)	85
278	javor klen (<i>Acer pseudoplatanus</i>)	104, 95, 79
279	javor klen (<i>Acer pseudoplatanus</i>)	123
280	javor klen (<i>Acer pseudoplatanus</i>)	129
281	javor klen (<i>Acer pseudoplatanus</i>)	148
283	javor klen (<i>Acer pseudoplatanus</i>)	161
284	javor klen (<i>Acer pseudoplatanus</i>)	123
285	jabloň domácí (<i>Malus domestica</i>)	120
286	slivoň švestka (<i>Prunus domestica</i>)	112

Dřeviny budou před započítím kácení prohlédnuty ornitologem. Budou-li se v korunách vyskytovat aktivně využitá ptačí hnízda, povoluje se kácení v r. 2020 až po vyvedení mlád'at, příp. až v době od 1. 11. 2020 do 31. 3. 2021. O prohlídce ornitologem bude uskutečněn zápis, který žadatel uschová pro případnou kontrolu splnění této podmínky.

V následujících letech se povoluje kácení výhradně v období vegetačního klidu, tedy od 1. 11. do 31. 3., bez povinné prohlídky ornitologem.

II. V souladu s ustanovením § 9 zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, ve znění pozdějších předpisů, se žadateli ukládá ke kompenzaci ekologické újmy vzniklé pokácením výše uvedených dřevin náhradní výsadba realizovaná v areálu Psychiatrické nemocnice Bohnice, dle části projektové dokumentace nazvané PN Bohnice – Výstavba nového pavilonu urgentního příjmu a zvýšené psychiatrické péče, Objekt IO 07, část

Sadové úpravy, 11/2018, přesná specifikace vysazovaných dřevin je uvedena v příloze č. 1, která je součástí rozhodnutí.

Kvalita výpěstků bude odpovídat české technické normě ČSN 46 4902–1 „Výpěstky okrasných dřevin, společná a základní ustanovení“. Výsadba bude provedena v souladu s normami ČSN 83 9011 „Technologie vegetačních úprav v krajině – Práce s půdou“, ČSN 83 9021 „Technologie vegetačních úprav v krajině – Rostliny a jejich výsadba“ a ČSN 83 9051 „Technologie vegetačních úprav v krajině – Rozvojová a udržovací péče o vegetační plochy“.

Náhradní výsadba bude provedena nejpozději do 1 roku od kolaudace stavby, ve vhodném agrotechnickém termínu, tj. na podzim po opadání listů nebo brzy na jaře před vyrašením pupenů. Současně se žadateli stanovuje povinnost pečovat o vysazené dřeviny po dobu 5 let ode dne provedení výsadby. Následná péče bude spočívat v zálivce, péči o kořenový prostor, odborně realizovaném výchovném řezu, kontrole a včasném ošetření eventuálních poranění, kontrole a případné opravě kotvení a výměně neujatého sadebního materiálu.

III. Dle ustanovení § 66 odst. 1 písm. a) správního řádu se řízení o žádosti v části týkající se dřevin rostoucích na pozemku parc. č. 417/1, k. ú. Bohnice, konkrétně modřínu opadavého, inv. č. 200, o obvodu kmene 177 cm ve výčetní výšce, a dřevin rostoucích na pozemku parc. č. 417/2, k. ú. Bohnice, konkrétně slivoní švestek, inv. č. 184, 185, 186 a 210, o obvodech kmene 93 cm, 119 cm, 89 cm a 122 cm ve výčetní výšce, zastavuje.“

Odůvodnění

I.

Dne 27. 2. 2020 obdržel OCP MHMP odvolání Psychiatrické nemocnice Bohnice, IČO 00064220, se sídlem Ústavní 91/7, 181 00 Praha 8, zastoupené na základě plné moci Ing. Petrem Růžičkou, bytem Sídlíštní 245/18g, 165 00 Praha (dále *žadatel* či *odvolatel*), proti rozhodnutí odboru životního prostředí Úřadu městské části Praha 8 (dále *ÚMČ Praha 8*), č. j. MCP8 019095/2020, ze dne 3. 2. 2020 (dále *napadené rozhodnutí*), kterým bylo rozhodnuto o žádosti žadatele o povolení ke kácení dřevin rostoucích mimo les na pozemcích parc. č. 417/1 a 417/2, k. ú. Bohnice, podle zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, ve znění pozdějších předpisů (dále *zákon o ochraně přírody a krajiny*).

Úvodem je třeba uvést, že je rozhodnutí o této žádosti předmětem posuzování odvolacího správního orgánu již podruhé. První odvolací rozhodnutí, č. j. MHMP 1991186/2019, ze dne 11. 11. 2019, kterým OCP MHMP zrušil rozhodnutí ÚMČ Praha 8, č. j. MCP8 244094/2019, ze dne 15. 8. 2019, a věc vrátil prvoinstančnímu správnímu orgánu k novému projednání, nabylo právní moci dne 15. 11. 2019 (dále *předchozí rozhodnutí OCP MHMP*).

II.

OCP MHMP se nejprve zabýval včasností a přípustností odvolání.

Odvolání Psychiatrické nemocnice Bohnice bylo podáno dne 17. 2. 2020. Napadené rozhodnutí bylo vydáno dne 3. 2. 2020 a odvolateli bylo doručeno dne 10. 2. 2020. Lhůta pro podání odvolání, která činí 15 dnů ode dne doručení rozhodnutí, uplynula dne 25. 2. 2020. OCP MHMP tedy konstatuje, že odvolání bylo podáno včas.

Stran přípustnosti je nutné uvést, že odvolání splňuje všechny podstatné náležitosti dle ustanovení § 82 odst. 2, resp. § 37 odst. 2 správního řádu.

OCP MHMP tedy shledal odvolání Psychiatrické nemocnice Bohnice jako přípustné a včasné. Na základě toho zkoumal správnost napadeného rozhodnutí i celého řízení a jejich soulad s právními předpisy tak, jak mu to ukládá § 89 odst. 2 správního řádu.

III.

Dne 20. 11. 2018 obdržel ÚMČ Praha 8 žádost Psychiatrické nemocnice Bohnice. Jejím předmětem je povolení ke kácení dřevin rostoucích mimo les na pozemcích parc. č. 403/2, 417/1, 417/2 a 418, v katastrálním území Bohnice. Dotčené pozemky jsou ve vlastnictví České republiky, právo hospodaření s majetkem státu je svěřeno žadateli. Předmětem kácení jsou dřeviny uvedené v příloženém seznamu stromů k odstranění, jenž je součástí dendrologického posudku rovněž k žádosti příloženého. Žadatel dále předložil návrh sadových úprav, obsahující navrhovanou náhradní výsadbu, a situační náčrt s vyznačením jak dřevin navržených ke kácení, tak navržených k výsadbě. Součástí žádosti je dále plná moc Psychiatrické nemocnice Bohnice udělená společnosti KANIA a. s., IČO 26817853, se sídlem Špálava 80/9, 702 00 Ostrava, k zastupování při jednáních týkajících se projektu s názvem „PN BOHNICE – VÝSTAVBA NOVÉHO PAVILONU URGENTNÍHO PŘÍJMU A ZVÝŠENÉ PSYCHIATRICKÉ PÉČE – zpracování a sestavení dokumentace“, ve všech správních řízeních vedených před správními orgány k zajištění potřebných vyjádření a rozhodnutí souvisejících s výše uvedeným projektem. K témuž dále společnost KANIA a. s. zmocnila Ing. Zdislavu Sedmíkovou, jež podala předmětnou žádost o povolení ke kácení dřevin. Žadatel dále správnímu orgánu předložil rozhodnutí odboru územního rozvoje a výstavby ÚMČ Praha 8, č. j. MCP8 258835/2018, ze dne 2. 11. 2018, o umístění výše uvedené stavby na pozemcích parc. č. 403/2, 417/1, 417/2 a 418 v katastrálním území Bohnice. Součástí žádosti je rovněž závazné stanovisko odboru památkové péče MHMP, č. j. 592589/2018, ze dne 26. 4. 2018, kterým orgán státní památkové péče označil navrhované práce v rozsahu předložené projektové dokumentace za přípustné po splnění stanovených podmínek.

V žadatelem předloženém návrhu sadových úprav je detailně popsáno jejich řešení s ohledem na krajinářské pojetí parku. Součástí je technická specifikace vztahující se k samotné realizaci náhradní výsadby, a situační nákres.

V přiloženém dendrologickém posudku, zpracovaném dne 16. 2. 2018 Bc. Darinou Smerekovskou, DiS., je souhrnně popsán stav porostu na dotčených pozemcích, včetně fyziologické vitality a zdravotního stavu dřevin. Dle textové části posudku je k odstranění navrženo celkem 145 stromů a 11 keřů. Přílohou posudku je seznam dřevin navržených ke kácení, na něm se nachází dohromady 144 položek. U každé je uveden druh, obvod kmene, hodnota fyziologického stáří, fyziologické vitality a zdravotního stavu, dále důvod ke kácení a poznámky ke stavu dřeviny. U dvou dřevin, konkrétně javoru mléče č. 27 a topolu černého č. 119, je tvrzeným důvodem ke kácení jejich špatný zdravotní stav. U všech ostatních dřevin je to kolize s výše uvedenou stavbou. OCP MHMP však ve svém předešlém rozhodnutí upozornil na skutečnost, že ve výše uvedeném seznamu dřevin je 32 z celkových 144 dřevin začerněno, zjevně dodatečně, černým fixem. Vzhledem k částečně prosvítajícím údajům o začerněných dřevinách bylo možné se domnívat, že se jednalo o dřeviny tzv. podměrečné, tedy nedosahující obvodu 80 cm ve výšce 130 cm nad zemí. Odvolací správní orgán nebyl seznámen se skutečností, zda začernění v seznamu provedl žadatel, či prvoinstanční správní orgán. V každém případě však musí výrok správního orgánu o povolení ke kácení dřevin obsahovat tytéž, a všechny, dřeviny, jež byly uvedeny v žádosti. Zákonem předpokládaným a správní praxí potvrzeným způsobem je tedy buď možnost prvoinstančního správního orgánu vyloučit usnesením podměrečné dřeviny z řízení tak, že jej v části zastaví, případně možnost částečného zpětvzetí či zúžení žádosti žadatelem. K tomu však musí dojít průkazným a ze spisové dokumentace zjevným způsobem, tedy buď písemným oznámením, nebo alespoň zápisem v protokolu z ohledání na místě. Postup, kdy je podána žádost, v níž někdo část dřevin začerní, a ve výroku rozhodnutí o žádosti jsou uvedeny pouze dřeviny zbývající, není přípustný. ÚMČ Praha 8 tak v tomto bodě pochybil a zatížil správní řízení vadou nezákonnosti.

Dne 3. 12. 2018 zaslala RNDr. Suchanová, oprávněná úřední osoba ÚMČ Praha 8, e-mail Ing. Sedmíkové, zástupkyni žadatele. V něm uvedla, že žadatelem předložené stanovisko odboru památkové péče MHMP bylo vydáno bez znalosti konkrétního rozsahu kácení, bez předložení dendrologického posudku a návrhu sadových úprav. Dle ÚMČ Praha 8 je nezbytné, aby se orgán státní památkové péče vyjádřil ke konkrétnímu návrhu kácení a náhradní výsadby. ÚMČ Praha 8 současně oznámil, že za účelem doplnění nového závazného stanoviska odboru památkové péče MHMP přeruší řízení. OCP MHMP konstatoval, že ÚMČ Praha 8 správně nepovažoval předložené stanovisko orgánu státní památkové péče za dostatečný podklad, neboť toto se nevztahovalo k návrhu kácení a náhradní výsadby, nýbrž k realizaci stavby jako celku, bez upřesnění ve vztahu k zájmům ochrany přírody a krajiny. Dle ustanovení § 11 odst. 3 zákona č. 20/1987 Sb., o státní památkové péči, ve znění pozdějších předpisů (dále jen *zákon*

o státní památkové péči), vydávají správní úřady a orgány obcí a krajů svá rozhodnutí podle zvláštních právních předpisů, jimiž mohou být dotčeny zájmy státní památkové péče na ochraně nebo zachování kulturních památek nebo památkových rezervací a památkových zón a na jejich vhodném využití, jen na základě závazného stanoviska obecního úřadu obce s rozšířenou působností, a jde-li o národní kulturní památky, jen na základě závazného stanoviska krajského úřadu. Dle ustanovení § 14 zákona o státní památkové péči lze určité práce, označené v tomto ustanovení souhrnně jako obnova kulturních památek, uskutečnit pouze na základě závazného stanoviska příslušného orgánu státní památkové péče. Bez tohoto závazného stanoviska nemůže orgán ochrany přírody o kácení dřevin rozhodnout, jak vyplývá z výše uvedeného ustanovení § 11 odst. 3 zákona o státní památkové péči. V případě kácení a náhradní výsadby dřevin na veřejných prostranstvích v prostředí nemovitosti, která sama není kulturní památkou, ale nachází se v památkové rezervaci, v památkové zóně nebo v ochranném pásmu nemovité kulturní památky, nemovité národní kulturní památky, památkové rezervace nebo památkové zóny, lze úpravu dřevin uskutečnit pouze na základě závazného stanoviska orgánu státní památkové péče. Toto závazné stanovisko předkládá žadatel orgánu ochrany přírody jako podklad pro vydání rozhodnutí o povolení kácení dřevin.

Dne 4. 12. 2018 prvoinstanční správní orgán usnesením dle ustanovení § 64 odst. 1 písm. c) správního řádu přerušil řízení na dobu nezbytně nutnou, tedy do ukončení řízení o předběžné otázce, spočívající ve vydání závazného stanoviska orgánu státní památkové péče.

Dne 10. 6. 2019 doplnil žadatel svoji žádost o rozhodnutí odboru památkové péče MHMP, č. j. MHMP 1043201/2019, ze dne 3. 6. 2019, a současně s tím požádal o pokračování v řízení.

Odbor památkové péče MHMP ve svém rozhodnutí připustil navrhované úpravy dřevin dle předložené projektové dokumentace bez podmínek. Celkem se jedná o kácení 3 ks dřevin z důvodu špatného zdravotního stavu, 142 ks dřevin a 11 keřů z důvodu kolize s navrhovanou stavbou, a dále navrhovanou náhradní výsadbu v rozsahu odpovídajícím předloženému návrhu sadových úprav.

Dne 12. 6. 2019 vyrozuměl ÚMČ Praha 8 účastníka řízení o pokračování v řízení, neboť pominuly důvody, pro něž bylo řízení přerušeno. Dne 14. 6. 2019 ÚMČ Praha 8 oznámil zahájení řízení spolkům dotčeným dle ustanovení § 70 zákona o ochraně přírody a krajiny, a vyzval je k případnému přihlášení do řízení. Této možnosti žádný spolek nevyužil. Pro úplnost OCP MHMP upozornil, že správní řízení o žádosti je zahájeno dnem jejího podání, což vyplývá z ustanovení § 44 odst. 1 správního řádu. Bezodkladně poté má být oznámeno zahájení řízení účastníkům i spolkům dotčeným dle § 70 zákona o ochraně přírody a krajiny. K oznámení o zahájení řízení ve zde posuzovaném případě prvoinstanční správní orgán nepřistoupil, přesto posoudil předloženou žádost a řízení z výše popsaného důvodu absence stanoviska orgánu státní

památkové péče přerušil. K oznámení zahájení přikročil ÚMČ Praha 8 až poté, co byly podklady žadatelem doplněny, a odpadl důvod pro přerušení řízení. Správným postupem by však bylo oznámit zahájení řízení již po podání žádosti, seznámit účastníky řízení i oslovené spolky s jejich procesními právy dle § 36 správního řádu, a následně je pouze informovat o pokračování v řízení. Uvedený postup ÚMČ Praha 8 by totiž v teoretické rovině mohl zkrátit některé účastníky řízení na jejich právech. Ve zde posuzovaném případě však, s přihlédnutím ke skutečnosti, že se žádný ze spolků do řízení nepřihlásil, nezatížil postup ÚMČ Praha 8 vadou řízení.

Dne 15. 7. 2019 nařídil ÚMČ Praha 8 ústní jednání spojené s ohledáním na místě, a to dne 13. 8. 2019. Učinil tak prostým dopisem, nikoli usnesením. Dle ustanovením § 54 odst. 1 správního řádu se povinnost strpět ohledání dřevin ukládá vlastníku či uživateli pozemku formou usnesení. Toto usnesení musí obsahovat poučení o tom, kdy nelze ohledání provést, nebo kdy může být vlastníkem nebo uživatelem pozemku odepřeno (ustanovení § 54 odst. 2 správního řádu). OCP MHMP vyjádřil názor, že v případech, kdy jsou dřeviny veřejně přístupné, a kdy není důvod předpokládat, že bude nutné povinnost strpět ohledání dřevin na místě vynutit, lze od tohoto formálního úkonu upustit a ohledání dřevin účastníkům řízení předem oznámit prostým sdělením. Je však nezbytné zajistit si doklad, že účastníkům bylo vyrozumění o provedení ohledání doručeno, aby tito následně neměli možnost doručení zpochybnit.

Ohledání na místě se nakonec konalo dne 30. 7. 2019. O změně termínu nejsou ve spisové dokumentaci žádné podklady, ze zjištění OCP MHMP však vyplynulo, že se tak stalo na žádost účastníka. Formálně správně by bylo následně o této změně účastníka oficiálně vyrozumět. S ohledem na to, že je však žadatel jediným účastníkem řízení, nepovažuje OCP MHMP takový postup za nezbytně nutný. Ohledání na místě se kromě žadatele a oprávněné úřední osoby ÚMČ Praha 8, RNDr. Suchanové, zúčastnili rovněž další zástupci Psychiatrické nemocnice Bohnice a společnosti KANIA a. s., a zplnomocněná zástupkyně žadatele, Ing. Sedmíková. Z ohledání na místě vznikl protokol. Zarážející byla pro odvolací správní orgán skutečnost, že větší část zjištění z ohledání na místě je v protokolu napsána na počítači, menší část ručně. Ve strojově psané části je popsán fyziologický stav dřevin, stav pozemku, defekty jednotlivých stromů etc. Z výše uvedeného vyplývá, že správní orgán měl poznatky o stavu dřevin již z vlastního předchozího šetření. Ohledání na místě je zákonem předpokládaný způsob provedení důkazu. Skutečnost, že prvoinstanční správní orgán částečně důkaz provedl bez vyrozumění účastníků, a tento postup zhojil následným uvedením zjištěných skutečností do protokolu z nařízeného ohledání na místě, působí poněkud nesystematicky a OCP MHMP jej v předchozím rozhodnutí označil za postup na hraně zákona.

V ohledání na místě je dále uvedeno vyjádření účastníků. Žádají v něm o respektování předloženého dendrologického průzkumu, včetně náhradní výsadby, která plně respektuje

požadavky orgánu státní památkové péče a dendrologa. Přílohou protokolu je fotodokumentace zachycující stav pozemku, ne však jednotlivé dřeviny.

Dne 15. 8. 2019 vydal ÚMČ Praha 8 rozhodnutí, kterým nepovolil kácení dřevin na pozemku parc. č. 417/1 a 417/2, k. ú. Bohnice. Ve výroku prvoinstanční správní orgán uvedl vždy druh dřeviny a její číslo odpovídající označení v předloženém dendrologickém posudku. Situační náčrt tohoto posudku je dle výroku nedílnou součástí rozhodnutí. OCP MHMP však konstatoval, že k rozhodnutí nebyl přiložen. S ohledem na to považoval pouhé strohé uvedení dřevin pod jejich číslem, bez jejich obvodu, za ne zcela dostatečné vymezení předmětu rozhodnutí. Skutečnost, že byla tato příloha součástí žádosti, a je tedy k dohledání ve spisové dokumentaci, nepostačuje, neboť rozhodnutí musí být přezkoumatelné samo o sobě, a dokument, který je v něm uveden jako příloha, k němu nezbytně musí být přiložen. Zásadnější vadou rozhodnutí je však skutečnost, že ve výroku je uvedeno celkem pouze 110 dřevin. V textu dendrologického posudku předloženého jako součást žádosti bylo předmětem kácení 145 stromů a 11 keřů, tyto počty jsou uvedeny rovněž v rozhodnutí odboru památkové péče MHMP. V příloze k dendrologickému posudku již však figuruje pouze 144 stromů, z čehož je 32 začerněno. Nezačerněných tak v příloze k posudku zůstává 112 dřevin. Rozhodnutí ÚMČ Praha 8 však obsahovalo pouze 110 dřevin. Tyto nesrovnalosti byly zcela dostačující pro konstatování nezákonnosti rozhodnutí, neboť určitost a přezkoumatelnost rozhodnutí je základním požadavkem správního řádu. Rozhodně je úlohou prvoinstančního správního orgánu, aby v průběhu řízení ve spolupráci se žadatelem odstranil případné nejasnosti a vydal rozhodnutí, o jehož smyslu a věcnosti nemůže být pochyb. Ve zde posuzovaném případě se však vyskytovaly zásadní nesrovnalosti mezi předloženou žádostí, vydaným závazným stanoviskem a rozhodnutím ve věci, které nejsou nikterak vysvětleny.

V odůvodnění svého rozhodnutí se ÚMČ Praha 8 předně vyjádřil k poslušnosti vydaných správních aktů v situaci, kdy je povolováno kácení z důvody výstavby. Od 1. 1. 2018 je účinná novela zákona o ochraně přírody a krajiny, dle níž správní orgány vydávají pro účely stavebního záměru povolovaného v územním řízení, v územním řízení s posouzením vlivů na životní prostředí, ve společném územním a stavebním řízení nebo společném územním a stavebním řízení s posouzením vlivů na životní prostředí pouze závazné stanovisko, a nikoli rozhodnutí. Vzhledem k tomu, že však bylo zahájeno řízení o vydání územního rozhodnutí na předmětnou stavbu dne 27. 12. 2017, postupují správní orgány dle tehdy platného a účinného znění zákona o ochraně přírody a krajiny. OCP MHMP konstatoval, že postup ÚMČ Praha 8 je správný.

Prvoinstanční správní orgán dále v odůvodnění svého rozhodnutí uvedl, že povolení ke kácení dřevin je možné vydat pouze tehdy, existují-li v konkrétním případě vážné důvody pro odstranění. ÚMČ Praha 8 v obecné rovině dovodil, že *zdravotní stav dřevin musí jednoznačně určovat funkční hodnotu každé dřeviny, neboť jen a pouze dřevina v dobrém zdravotním stavu je plně schopna zajistit veškeré své funkce, které jsou spojeny s řádným fungováním jejího*

metabolismu. S tímto názorem však musel OCP MHMP vyjádřit zásadní nesouhlas. Zdravotní stav dřeviny může mít velký vliv na provozní bezpečnost dřeviny, na její perspektivu či estetický význam. Funkční význam v sobě zahrnuje celou řadu parciálních funkcí, jako je funkce ekologická spočívající mimo jiné ve vlivu na mikroklima okolí, zachytávání CO₂, vytváření vlhkosti, absorpce prachu či hlučnosti, především pak vytváření přirozeného prostředí pro živé organismy. Podkladem pro správné a úplné plnění těchto funkcí rozhodně nemusí být dobrý zdravotní stav dřeviny, neboť často právě dřeviny s dutinami, ve zhoršeném zdravotním stavu, jsou významnějším biotopem živých organismů, než dřeviny zcela zdravé. Je tedy vždy nezbytně nutné zkoumat funkční a estetický význam nezávisle na zdravotním stavu, a tyto oba v rámci správného uvážení vždy zohledňovat. Ustanovení § 8 odst. 1 zákona o ochraně přírody a krajiny uvádí, že povolení ke kácení dřevin lze vydat ze závažných důvodů po vyhodnocení funkčního a estetického významu. Špatný zdravotní stav dřeviny pak může být právě takovým závažným důvodem, a je potřeba jej porovnat s vyhodnoceným významem dřeviny. Na tomto místě musí OCP MHMP rovněž připomenout, že tvrzeným důvodem ke kácení dvou dřevin uvedených v žádosti byl právě špatný zdravotní stav, nikoli výstavba areálu, jako je tomu u dřevin ostatních. Prvoinstanční správní orgán však tyto důvody nikterak neodlišil a v odůvodnění svého rozhodnutí se tím vůbec nezabýval.

K samotným dřevinám, jež jsou předmětem řízení, uvedl prvoinstanční správní orgán v odůvodnění svého rozhodnutí velmi málo skutečností. Nejprve popsal jejich umístění na pozemku, jakož i jeho celkový charakter. Stran fyziologického stáří, zdravotního stavu a vitality citoval závěry předložené v dendrologickém posudku. Při ohledání na místě pak správní orgán shledal, že trnovníky, č. 85 – 92, vykazují výrazné defekty v koruně. Zhoršenou vitalitu zaznamenal u ovocných dřevin navržených ke kácení. Převážná část dřevin však plní své funkce a vykazuje dlouhodobou perspektivu. Estetický význam dřevin je dán jejich založením do kompozice parkové úpravy a ÚMČ Praha 8 jej hodnotí jako velmi vysoký.

V odůvodnění svého rozhodnutí dále prvoinstanční správní orgán konstatoval, že při rozhodování posuzoval důvod ke kácení a jeho závažnost ve vztahu k veřejnému zájmu na zachování dřevin. Vycházel přitom ze skutečnosti, že zdravotní stav a vitalita převážné většiny dřevin byly, v souladu s dendrologickým posudkem, hodnoceny velmi dobře.

ÚMČ Praha 8 se dále vyjádřil k navrhované náhradní výsadbě, kterou považuje za nedostatečnou, a to z toho důvodu, že nově vysazené dřeviny nemohou rychle nahradit plnění funkcí za pokácené dřeviny, ve spojení se skutečností, že je počet dřevin navržených k výsadbě nižší než počet dřevin navržených ke kácení.

Závěrem prvoinstanční správní orgán konstatoval, že nespátřuje ve stavebním záměru natolik závažný důvod, který by převážil nad veřejným zájmem ochrany přírody, jímž je v tomto

případě ochrana dřevin rostoucích mimo les. S ohledem na to tedy rozhodl o nepovolání kácení v celém rozsahu.

OCP MHMP musel v první řadě uvést, že považuje správní úvahu prvoinstančního správního orgánu za nedostatečnou, nedostatečně odůvodněnou, a v důsledku toho napadené rozhodnutí za nepřezkoumatelné. Správní orgány jsou v řízení o žádosti vázány právě skutečností uvedenými v žádosti. Kromě předmětu je tím v případě kácení dřevin především tvrzený závažný důvod ke kácení. Takovým důvodem je zde výstavba nového areálu nemocnice. V celém odůvodnění prvního napadeného rozhodnutí se tímto důvodem prvoinstanční správní orgán vůbec nezabýval, což bylo dle názoru OCP MHMP naprosto zásadní vadou. Správní uvážení správních orgánů při posuzování žádostí o kácení dřevin rostoucích mimo les musí být postaveno na dostatečném posouzení tvrzeného závažného důvodu ke kácení, dostatečném vyhodnocení funkčního a estetického významu dřevin, a následném přezkoumatelném porovnání výše uvedených posouzení, se zaměřením na porovnání převahy zájmu na pokácení dřevin nad zájmem na jejich zachování. Dle názoru odvolacího správního orgánu bylo ve zde posuzovaném případě naprosto absentující posouzení závažného důvodu ke kácení, a následně zcela nedostatečná úvaha o převaze jednotlivých zájmů.

OCP MHMP souhlasí s tím, že parkové území v areálu Psychiatrické nemocnice Bohnice je hodnotné, a musí být proto pečlivě váženo, z jakých důvodů je možné povolit kácení. Zároveň se však OCP MHMP domnívá, že výstavba areálu nemocnice je ve veřejném zájmu, a je relevantním závažným důvodem ke kácení dřevin. Přinejmenším touto skutečností byl prvoinstanční správní orgán povinen se zabývat, ale nezabýval se jí. OCP MHMP připouští, že byla nedostatečně podložena žádost o kácení dřevin. Její přílohou byl dendrologický posudek, neobsahovala však žádné odůvodnění závažnosti tvrzeného důvodu ke kácení. Žadatel, očekávající zřejmě, že výstavba nových objektů nemocnice bude bez dalšího považována za závažný důvod, nedoložil potřebnost výstavby takového areálu. Prvoinstanční správní orgán, jenž řízení vede, měl možnost vyzvat žadatele k doplnění žádosti, mohl rovněž tyto důvody s žadatelem řešit v průběhu řízení, ovšem nestalo se tak, což je dle odvolacího správního orgánu chyba. Zásadní chyby se ovšem ÚMČ Praha 8 dopustil tím, že se tvrzeným důvodem ke kácení nezabýval, zhodnotil pouze funkční a estetický význam dřevin a jednou větou konstatoval, že nespátřuje ve stavebním záměru natolik závažný důvod, který by převážil nad veřejným zájmem ochrany přírody.

IV.

Proti rozhodnutí ÚMČ Praha 8 podal žadatel dne 9. 9. 2019 odvolání. V něm především namítal, že je napadené rozhodnutí nepřezkoumatelné, neboť nehodnotí záměr, kvůli němuž bylo o kácení požádáno. Správní orgán se omezil na prosté konstatování, že nespátřuje ve

stavebním záměru natolik závažný důvod, který by převážil nad veřejným zájmem ochrany přírody. Takové odůvodnění považoval odvolatel za neakceptovatelné.

Ve svém odvolání žadatel uvedl, že je kácení navrženo v nejnútnejším možném rozsahu, tak aby bylo možno předmětnou stavbu realizovat. Předložený návrh sadových úprav vychází z prostorových možností okolí nově navrhované stavby, a respektuje přitom prostorové nároky jednotlivých dřevin. Při navýšení počtu stromů by na daném území vznikl spíše les, což je v rozporu s krajinářským pojetím parku, na jehož území je stavba, a s ní spojené kácení, situována.

Odvolatel dále akcentoval, že bylo pro danou stavbu již vydáno pravomocné územní rozhodnutí. Toto rozhodnutí bylo přílohou samotné žádosti o kácení. Odvolatel k tomu dále uvedl, že v rámci územního řízení vydal své vyjádření i orgán ochrany přírody, který nyní, pro žadatele překvapivě, zamítl žádost o kácení dřevin. OCP MHMP k tomu však musel uvést, že vyjádření orgánu ochrany přírody do územního řízení nelze dát do jakékoliv souvislosti s řízením o žádosti o povolení ke kácení dřevin rostoucích mimo les. V samotném vyjádření může příslušný orgán ochrany přírody nanejvýše upozornit na skutečnost, že budou stavbou zasaženy dřeviny, a že bude nezbytné požádat o jejich kácení. To se také ve zde posuzovaném případě stalo. V bodu 1 vyjádření č. j. MCP8 208474/2017, ze dne 28. 2. 2018, ÚMČ Praha 8 uvádí, že projekt klade požadavky na odstranění dřevin rostoucích mimo les ve smyslu zákona o ochraně přírody a krajiny, a dřeviny navržené ke kácení překračují charakteristiky a velikosti stanovené vyhláškou o ochraně dřevin a povolování jejich kácení. OCP MHMP však akcentoval, že ve vyjádření nelze předvídat, zda bude žádost podána, v jaké podobě a rozsahu bude kácení požadováno, natož k jakému závěru v rámci řízení správní orgán dojde.

Odvolatel konstatoval, že kácením nedojde ke zhoršení estetické funkce, společenské funkce, ani ostatních faktorů, a to z důvodu promyšlené náhradní výsadby. V okolí stavby navíc zůstane velké množství vzrostlých dřevin, které budou doplňovat subjektivní dojmy člověka z pohybu v areálu Psychiatrické nemocnice Bohnice. OCP MHMP podotkl, že ekologická újma ve smyslu zákona vznikne, neboť kácením dřevin dojde ke ztrátě funkčního a estetického významu dřevin. Skutečnost, že je v okolí dostatečné množství jiné zeleně, a že je náhradní výsadba navrhována ve velkém rozsahu, by však měla být jedním z důležitých faktorů při rozhodování prvoinstančního správního orgánu.

Odvolatel shrnul, že správní orgán, přestože měl ze zákona povinnost porovnat veřejný zájem na zachování dřevin s důvody, pro něž je o povolení jejich kácení žádáno, zaměřil se pouze na jednu stránku věci a důvody, pro něž žadatel žádost podal, vůbec nezval do úvahy.

Ve zbytku odvolání žadatel rozebíral aspekty potřebnosti výstavby nového areálu nemocnice. Uvedl, že díky plánované rekonstrukci pavilonu 36 a výstavbě nového objektu urgentního příjmu dojde k optimalizaci provozu centrálního příjmu pacientů, ale i k přímému a rychlému

propojení s urgentní částí nemocnice s lůžkovou kapacitou zvýšené psychiatrické péče. Výstavba objektu urgentního příjmu a zvýšené psychiatrické péče vychází z nových požadavků na kvalitu a bezpečnost psychiatrické péče o pacienty a reaguje na růst počtu pacientů a potřebu nemocnice centralizovat lůžkovou část péče o pacienty psychomotoricky agitované, detoxifikačních stanic, psychotické pacienty s nevypočitatelným chováním a pacienty se závislostmi. Záměr současně umožňuje splnit vysoké nároky na zajištění bezpečnosti, osobnostních práv a osobní intimity pacientů, při odpovídajícím dohledu personálu.

Stávající budovy v areálu nemocnice, postavené počátkem minulého století, neumožňují uplatnění moderních principů poskytování péče těmto nemocným s ohledem na své prostorové (objektové) členění a omezenou možnost zásahu do stávajících dispozic díky památkové ochraně.

Z pohledu samotné nemocnice je tedy potřebnost stavebních zásahů jednoznačně dána, neboť jejich realizací bude umožněno soustředění komplexní péče o pacienty, vzájemné provázání a zefektivnění jednotlivých procesů péče. Odvolatel ve svém odvolání rozebíral další detailní aspekty potřebnosti výstavby z pohledu nemocnice.

Odvolatel rovněž připomněl, že z pohledu spádovosti bude nově realizovaná výstavba přínosem pro celé hlavní město.

V odvolání žadatel rovněž odkazoval na zprávu Veřejného ochránce práv s názvem „Zpráva z návštěvy zařízení se zaměřením na omezení volnosti pohybu“. Důraz je ve zprávě kladen na umožnění soukromí a spolupráce pacientů a zmírnění restriktivního přístupu. K tomu dle slov ředitele nemocnice nemůže dojít v současných podmínkách nevhodně situovaných objektů a prostorových možnostech. Dle žadatele bylo závěrem zprávy konstatováno, že je dotčené oddělení již značně překonané, a je nezbytné, aby bylo nahrazeno novým příjmovým oddělením.

Odvolatel závěrem uvedl, že realizace navrhovaného investičního záměru tedy sleduje veřejný zájem na poskytování kvalitní zdravotnické péče, ze zprávy o šetření provedeném Veřejným ochráncem práv pak vyplývá, že bez realizace navrhovaného investičního záměru budou naopak veřejné zájmy porušovány. Na realizaci navrženého záměru byla již vynaložena částka 3 963 960 Kč, která by v případě nepovolení kácení nyní přišla vniveč.

Odvolatel navrhl, aby ÚMČ Praha 8 postupoval dle ustanovení § 87 správního řádu, a rozhodl o odvolání sám tak, že podané žádosti o povolení ke kácení dřevin bude v plném rozsahu vyhověno. ÚMČ Praha 8 se touto možností zabýval, ale neshledal pro daný postup podmínky. Toto konstatoval v postoupení odvolání ze dne 16. 9. 2019.

Alternativně pak odvolatel ve svém odvolání navrhl, aby Magistrát hl. m. Prahy rozhodl tak, že se napadené rozhodnutí mění tak, že bude podané žádosti zcela vyhověno. Správní řád ve svém

ustanovení § 90 odst. 1 písm. c) připouští možnost odvolacího správního orgánu napadené rozhodnutí změnit. K této možnosti však OCP MHMP nepřistoupil, a to především vzhledem ke skutečnosti, že při změně rozhodnutí z nepovolení ke kácení na povolení ke kácení musí být současně ke kompenzaci ekologické újmy uložena náhradní výsadba. Uložení náhradní výsadby je uložení nové povinnosti. Změnu rozhodnutí dle správního řádu nelze provést, pokud by tím některému z účastníků, jemuž je ukládána povinnost, hrozila újma z důvodu ztráty možnosti odvolat se. Výše uvedené je nezbytné chápat tak, že není zpravidla možné při změně rozhodnutí uložit novou povinnost, neboť by tím byl narušen zákonem předpokládaný postup ve správním řízení. Ve zde posuzovaném případě navíc změně rozhodnutí brání nejasnosti lemující celý průběh řízení před orgánem prvního stupně, k jejichž napravení je primárně příslušný právě prvoinstanční správní orgán. Možnost změnit výrok napadeného rozhodnutí na povolení ke kácení, která je v obecné rovině přípustná, tak v tomto případě OCP MHMP vyloučil.

Dne 16. 9. 2019 postoupil ÚMČ Praha 8 předložené odvolání, spolu s celou spisovou dokumentací, OCP MHMP k rozhodnutí. V rozporu s ustanovením § 88 odst. 1 tak učinil, aniž by připojil svoje stanovisko k podanému odvolání. To však nemělo na průběh odvolacího řízení žádný vliv.

V.

OCP MHMP jako odvolací správní orgán se odvoláním zabýval a dospěl k závěrům uvedeným výše v textu tohoto rozhodnutí. Napadené rozhodnutí tedy zrušil a věc vrátil ÚMČ Praha 8.

Pro další průběh řízení stanovil následný doporučený postup ÚMČ Praha 8. Zásadním úkolem prvoinstančního správního orgánu bylo vyjasnit, ve spolupráci se žadatelem, předmět žádosti, tedy skutečnost, které dřeviny podléhají a nepodléhají povolovacímu režimu dle zákona o ochraně přírody a krajiny. Dále OCP MHMP považoval za vhodné, aby byl žadatel vyzván k doplnění odůvodnění závažnosti tvrzeného důvodu ke kácení.

Stran náhradní výsadby se OCP MHMP jevilo namíste vést v průběhu pokračujícího řízení jednání o její podobě. Žadatel předložil návrh sadových úprav, který respektuje stanovisko orgánu státní památkové péče a vychází z celkové koncepce dotčeného území, tedy areálu Psychiatrické nemocnice Bohnice. OCP MHMP však připomněl, že správní orgán je tím, kdo v souladu s ustanovením § 9 odst. 1 zákona o ochraně přírody a krajiny ukládá žadateli přiměřenou náhradní výsadbu. Z pohledu OCP MHMP se tedy jevilo vhodné respektovat v rámci možností předložený návrh sadových úprav, bylo však nezbytné učinit si představu o rozsahu ekologické újmy, k níž případným kácením dřevin dojde, a právě ve vazbě na tento konkrétní rozsah uložit adekvátní náhradní výsadbu. OCP MHMP v obecné rovině doporučuje úřadům městských částí, aby s předběžným návrhem rozsahu a podoby náhradní výsadby, liší-li se tento od návrhu žadatele, seznámily účastníky řízení již v jeho průběhu,

a ponechaly jim možnost se k němu vyjádřit. Takto realizovanou komunikací mezi správním orgánem a účastníky řízení může dojít k úpravě náhradní výsadby do takové podoby, s níž budou spokojeny všechny zúčastněné subjekty.

OCP MHMP shledal v řízení ještě jednu nesrovnalost, a sice vymezení pozemků, jichž se dotýká navrhované kácení. V žádosti žadatel uvádí pozemky parc. č. 403/2, 417/1, 417/2 a 418, k. ú. Bohnice. V dendrologickém posudku jsou uvedeny již pouze pozemky parc. č. 417/1 a 417/2, k. ú. Bohnice. Náhradní výsadba je plánem sadových úprav navrhována výhradně na pozemek parc. č. 417/2, k. ú. Bohnice. Ve výroku rozhodnutí odboru památkové péče MHMP ze dne 3. 6. 2019 je uveden pouze pozemek parc. č. 417/2, k. ú. Bohnice. V napadeném rozhodnutí ÚMČ Praha 8 pak byly správně, ve vazbě na předloženou žádost ovšem poněkud rozporně, uvedeny pozemky parc. č. 417/1 a 417/2, k. ú. Bohnice.

Z vyjádření odvolatele bylo OCP MHMP známo, že projekt stavebních úprav areálu Psychiatrické nemocnice Bohnice je vázán na získané dotace, a s ohledem na očekávaný postup prací je pro něj zásadní jakékoliv další zdržení. V obecné rovině OCP MHMP odvolatele upozornil na skutečnost, že rozhodování o povolování ke kácení dřevin rostoucích mimo les je důležitým procesem v rámci ochrany přírody a krajiny v hlavním městě Praze, jsou při něm poměřovány všechny dotčené zájmy. Orgány ochrany přírody jsou při tomto poměřování vázány výhradně předmětnými zákonnými ustanoveními. Zároveň je však třeba připustit, že správní řízení jsou často nadměrně prodlužována, čímž je zasahováno do práv a zájmů jejich účastníků. OCP MHMP proto vyzval prvoinstanční správní orgán, aby při pokračování v řízení postupoval bez zbytečných průtahů. Konstatoval, že dojde-li ÚMČ Praha 8 k závěru, že je vhodné kácení dřevin povolit, může rovněž zvážit povolení jejich kácení ve vegetačním období, budou-li pro to dostatečně závažné důvody, vycházející z tvrzení žadatele. V případě povolení kácení dřevin ve vegetačním období je nezbytné uložit žadateli povinnost podrobit dřeviny před samotným kácením odbornému posouzení odborníkem z oblasti ornitologie, aby nebyly kácením dotčeny zájmy chráněné ustanovením § 5a zákona o ochraně přírody a krajiny. S ohledem na to, že vyhláška č. 189/2013 Sb., o ochraně dřevin a povolování jejich kácení, ve znění pozdějších předpisů, stanovuje, že kácení se provádí zpravidla v období vegetačního klidu, je třeba považovat výše uvedený postup za výjimečný, a je tedy třeba jej řádně a přezkoumatelně odůvodnit. OCP MHMP závěrem nastínil svůj názor, že potřeba urychleného kácení zde může být podložena skutečností, že je stavba nemocničního areálu ve veřejném zájmu, a na ni poskytnuté dotace jsou tak důležité nejen pro žadatele, nýbrž i pro realizaci samotné stavby, a tím se stávají obecně prospěšnými. Posouzení, zda jsou důvody pro uplatnění takového postupu dány, jakož i náležitě odůvodněná správní úvaha, jsou však již plně věcí prvoinstančního správního orgánu.

VI.

Rozhodnutí odvolacího správního orgánu nabylo právní moci dne 15. listopadu 2019. Dne 21. listopadu 2019 vrátil OCP MHMP spis prvoinstančnímu správnímu orgánu.

ÚMČ Praha 8 adresoval žadateli dne 3. prosince 2019 výzvu k odstranění vad žádosti. V ní jej vyzval, aby ve lhůtě 30 dnů doplnil svoji žádost o povolení ke kácení dřevin rostoucích mimo les ze dne 20. 11. 2018 o specifikaci dřevin rostoucích na pozemcích parc. č. 417/1 a 417/2, k. ú. Bohnice, které mají být káceny, aby bylo zcela jasné, která konkrétní dřevina s obvodem větším než 80 cm a podléhající tak povolovacímu režimu dle zákona o ochraně přírody bude dotčena stavebním záměrem, a dále o doplnění odůvodnění závažnosti tvrzeného důvodu ke kácení dřevin. Současně ÚMČ Praha 8 usnesením č. j. MCP8 384023/2019, ze dne 3. 12. 2019, dle ustanovení § 64 odst. 1 písm. a) správního řádu přerušil řízení. V odůvodnění usnesení ÚMČ Praha 8 odkázal na rozhodnutí odvolacího správního orgánu a v něm nastíněný návrh dalšího postupu řízení.

Dne 9. 12. 2019 obdržel ÚMČ Praha 8 od zplnomocněné zástupkyně žadatele, Ing. Sedmíkové, doplnění žádosti. Jeho součástí je koordinační situace s vyznačením dřevin navržených ke kácení v návaznosti na stavební záměr, dále tabulka inventarizace stromů s jejich umístěním na konkrétních pozemcích. Žadatel dále předložil doplnění odůvodnění závažnosti tvrzeného důvodu ke kácení dřevin.

V odůvodnění žadatel uvádí, že sloučil dva původně samostatné záměry, a sice rekonstrukci pavilonu 36 (centrální příjem pacientů) a výstavbu nového objektu (urgentní příjem a zvýšená psychiatrická péče). Ke sloučení obou záměrů žadatele vedl záměr co nejehospodárněji využít možných investičních prostředků a zároveň průběžně plnit požadavky reformy psychiatrické péče. Uvedený záměr řeší nevyhovující stav centrálního příjmu pacientů a stav lůžek zvýšené péče zejména na pavilonech 27, 8, a 31, který dlouhodobě neodpovídá prostorovým a technickým požadavkům včetně nevyhovující dislokace v areálu pro případ urgentního zásahu. Zachování pavilonu 36 bylo jednou z podmínek vzešlých z jednání s Národním památkovým ústavem a následně s odborem památkové péče MHMP. Uvedeným projektem se nabízí vytvoření uceleného komplexu urgentního příjmu a zvýšené psychiatrické péče. V pavilonu 36 bude navíc situován centrální příjem pacientů a nahradí nevyhovující stávající příjem, který nesplňuje požadavky na řešení akutních stavů (chybějící observační místnosti, bezbariérovost, vyšší počet vyšetřoven atd.). Propojením na novou přístavbu tak vznikne možnost rychlého převozu pacienta přes spojovací krček přímo na oddělení zvýšené psychiatrické péče a tím mj. optimalizovat provoz centrálního příjmu.

Diskutováno bylo dle žadatele i plošné umístění stavby, která podle zahraničních zkušeností a charakteru péče má být situovaná na úrovni přízemí s možností přímé návaznosti

na zabezpečené venkovní prostory např. atrie a zahrady pro potřeby pacientů. Z důvodu zmenšení zastavěné plochy je jedno oddělení s atriem umístěno v patře.

Celkem se jedná o umístění 50 lůžek, konkrétní parametry záměru vycházejí z nových požadavků na kvalitu a bezpečnost psychiatrické péče o pacienty (viz Standard akutní lůžkové péče - Věstník MZ ČR 5/2016). Počet lůžek tak reaguje na růst počtu pacientů a potřebu nemocnice centralizovat lůžkovou část péče o pacienty psychomotoricky agitované, detoxifikačních stanic, psychotické pacienty s nevypočitatelným chováním (s rizikem auto nebo heteroagrese) a pacienty se závislostmi (alkohol, toxikomanie). Záměr současně umožňuje splnit vysoké nároky na zajištění bezpečnosti, osobnostních práv a osobní intimity pacientů při odpovídajícím dohledu personálu.

Stávající budovy v areálu nemocnice, postavené počátkem minulého století, neumožňují dle žadatele uplatnění moderních principů poskytování péče těmto nemocným s ohledem na své prostorové (objektové) členění a omezenou možnost zásahu do stávajících dispozic díky památkové ochraně.

Žadatel dále v textu odůvodnění detailně rozebírá potřebnost stavebního záměru z pohledu nemocnice. Stávající objekt Centrálního příjmu je již nevyhovující, kdy nemocní, kteří jsou přiváženi často v akutních stavech, vyžadují neodkladné řešení a bezprostřední intervenci. Prostorové možnosti neumožňují adekvátně organizovat péči nemocným, kteří jsou často nespolupracující, agresivní a se sebevražednými sklony. To vystavuje nejen je samotné, ale i ostatní pacienty a personál setrvale vysokému riziku. Nemocní jsou po vyšetření na příjmu převáženi na jiná oddělení. Tím dochází k nežádoucím zdržením, narušuje se nutná kontinuita jejich léčby a oddaluje se provedení potřebných diagnostických a bezprostředních léčebných intervencí, potřebných ke komplexnímu řešení jejich stavu.

Stávající budovy v areálu nemocnice neumožňují soustředit péči o akutní nemocné na jedno místo a provádět současnou moderní léčbu nejzávažnějších případů duševních onemocnění, zvláště těch kombinovaných se somatickým onemocněním a komorbidním syndromem závislosti.

Plánovaná přístavba oddělení zvýšené péče umožní soustředit komplexní péči o tyto nemocné, vzájemně provázat a zefektivnit jednotlivé procesy péče. Důležité je též zajištění kontinuity péče a množnost navázání kvalitního terapeutického vztahu a komfortu pro nemocné. Dalším aspektem je možnost zajištění mnohem vyššího standardu bezpečí pro nemocné (zajištění všech zásadních zdravotních intervencí v jedné budově, bezproblémová dostupnost lékařů, pomocného personálu i pracovníků ostrahy), ve srovnání s poskytováním péče na stávajících oddělených pavilonech.

V neposlední řadě dle žadatele nová budova umožní poskytování péče za zachování důstojnosti, intimity a ochrany osobních údajů a osobnostních práv bez nutnosti kompromisů, které jsou

díky nevyhovujícímu stavebnímu uspořádání stávajících budov nezbytné. Tato koncentrace nemocných vyžadující intenzivnější intervence do jedné budovy přináší také manažerské výhody, umožní efektivnější řízení lidských zdrojů než při poskytování péče na dislokačně oddělených odděleních. Přemístění elektrokonvulzivní terapie do nového pavilonu pak přinese výrazně vyšší komfort a vyšší úroveň bezpečí pro nemocné, kteří jsou ve zvýšeném riziku po dobu převozu sanitou po areálu a většinou jsou indikováni k této terapii z oddělení 27.

Dalším podstatným aspektem stavebních úprav je optimalizace využití lidských zdrojů, kdy u těchto nemocných je nezbytné vyvíjet bezprostřední osobní dohled, stav a počet nemocných se dynamicky mění na jednotlivých odděleních a bude tedy možné velmi snadno optimalizovat využití personálu v těsné závislosti na počtu nemocných a jejich stavu na jednotlivých odděleních umístěných v jedné budově.

V návaznosti na výše uvedené dále žadatel uvádí, že péče poskytovaná psychiatrickou nemocnicí Bohnice je uvažována pro celé území Prahy, a navrhovaný stavební záměr je tak přínosem pro celé hlavní město. Toto tvrzení dokládá žadatel rovněž statistikou pacientů z Prahy za rok 2018.

Součástí odůvodnění je rovněž odkaz na zprávu Veřejného ochránce práv z roku 2018. V dubnu roku 2018 proběhla v nemocnici návštěva Veřejného ochránce práv a výstupem je *Zpráva z návštěvy zařízení se zaměřením na omezení volnosti pohybu*, která popisuje stávající stav a doporučuje jednotlivá opatření. Tato návštěva měla za cíl ověřit dodržování pravidel při používání omezovacích prostředků a to, zda v psychiatrické nemocnici představují skutečně krajní opatření ke zvládnutí nebezpečných situací (princip nezbytnosti) a jsou dány předpoklady pro účinnost alternativních postupů (princip subsidiarity) a předcházení vzniku nebezpečných situací.

Zpráva se věnuje zvláště otázce, zda jsou dány předpoklady, aby omezení bylo až krajním opatřením. Komentovány jsou další možnosti pro zlepšení prostředí poskytované péče (nejenom dotčeného oddělení 27). Důraz je kladen na umožnění soukromí a spolupráci pacientů a zmírnění příliš restriktivního režimu na odděleních (naprostá nemožnost pobytu na vzduchu pro některé pacienty), tak aby se nepotencovala frustrace a napětí pacientů.

V současných podmínkách nevhodně situovaných objektů a prostorových možnostech je žadatel dle svého tvrzení vystaven tlaku přijímat větší restriktivní přístup (prevence proti napadení pacientů nebo personálu, útěky, zranění, pády, neprofesionální chování personálu apod.). Kritizovány jsou mříže na oknech (věžeňský prvek), které nepřispívají terapeutickému rázu prostředí a měly by být postupně nahrazovány jiným technickým řešením oken. Dále nemožnost používání vlastního sociálního zázemí (převládají společné, a to dvě toalety na 15 osob). Na oddělení není žádný prostor pro deeskalaci nebo prostor, kde by měl pacient soukromí a mohl v klidu odpočívat nebo si prohodit s návštěvou. Společné prostory jsou nehostinné a

personál je zrakům pacientů relativně vzdálený (pacienti na personál vidí, jen pokud si stoupnou do dveří sesterny, které jsou na opačném konci chodby než společenská místnost). Co se týká toho, jak prostředí působí na člověka, tak interiér je prakticky holý. Je vymalováno v barevném tónu, místy jsou stěny nebo dveře odřené. Krom světla z velkých oken nepůsobí v interiéru nic pozitivně.

Závěrem žadatel konstatuje, že celé oddělení 27 se jeví dnes jako překonané a je opravdu zapotřebí, aby ve stávající podobě skončilo, jak je to zhruba do dvou let v plánu s tím, že bude nahrazeno novým příjmovým oddělením. Doporučeno je při plánování nového příjmového oddělení zohlednit kritické poznámky obsažené v uvedené zprávě.

Při návrhu a vytváření projektové dokumentace nového pavilonu urgentního příjmu a zvýšené psychiatrické péče tedy žadatel postupoval v souladu s výše uvedenými doporučeními.

Výše uvedená doporučení ombudsmana byla akcentována rovněž další zprávou Veřejného ochránce práv z roku 2019.

Žadatel rovněž zmiňuje, že v souvislosti s reformou psychiatrické péče a projektem Deinstitutionalizace proběhl audit k posouzení dodržování Úmluvy OSN o právech osob se zdravotním postižením. V rámci jednotlivých témat byly mimo jiné posuzovány i podmínky života v rámci jednotlivých aspektů (stav budovy, soukromí, hygiena, strava, komunikace, vybavení, denní program). Posuzovány byly silné a slabé stránky nemocnice. Mezi silné stránky patří snaha vedení o maximální využívání zdrojů pro zlepšení materiálně-technického stavu budov. Mezi slabé stránky patří zejména stáří budov a velká kapacita, která omezuje životní úroveň pacientů. Dále bariérovost budov, nepřívětivé vybavení oddělení, nedostatečné soukromí (mnohalůžkové pokoje, společná koupelna a WC, dostupnost návštěvních místností apod.).

Závěrem žadatel uvádí, že jedná o možnosti spolupráce a sdíleného využití prostor se Zdravotnickou záchrannou službou hl. m. Prahy, která by mohla část areálu využít pro umístění jejího pracoviště.

Dne 13. 12. 2019 vyrozuměl ÚMČ Praha 8 žadatele o pokračování řízení, neboť pominuly důvody, pro něž bylo řízení přerušeno. Současně mu usnesením č. j. MCP8 4000284/2019 stanovil lhůtu 15 dnů pro navrhování důkazů a činění jiných návrhů dle ustanovení § 36 odst. 1 správního řádu. Zároveň jej upozornil na možnost vyjádřit se k podkladům pro rozhodnutí ve smyslu ustanovení § 36 odst. 3 správního řádu. Takový postup je dle OCP MHMP v souladu se správním řádem.

Žadatel dne 20. 12. 2019 požádal správní orgán o prodloužení stanovené lhůty. Jako důvod uvedl svoji snahu o předložení revize stavu stromů dotčených stavbou, která již byla zahájena, avšak ve stanovené lhůtě nestihne být dokončena. Možnost prodloužení lhůty předpokládá

ustanovení § 39 odst. 2 správního řádu. Na předloženou žádost o prodloužení však ÚMČ Praha 8 nereagoval.

Dne 13. 1. 2020 předložil žadatel avizovaný dokument, jehož obsahem byl revidovaný stav dřevin dotčených stavebním záměrem. Současně předložil plnou moc pro Ing. Petra Růžičku, ze dne 29. 11. 2019, k zastupování žadatele ve věcech projektové dokumentace v části sadových úprav. Plná moc byla podepsána zástupcem společnosti KANIA a. s., jež byla zmocněna k zastupování žadatele plnou mocí předloženou současně s žádostí o povolení ke kácení dřevin. Ing. Růžička je dle této plné moci oprávněn zastupovat žadatele při jednáních týkajících se projektu výstavby nového pavilonu urgentního příjmu a zvýšené psychiatrické péče PN Bohnice, a sice ve všech stupních projektové dokumentace, a to konkrétně v rámci zastupování zmocnitele ve všech správních řízeních vedených před správními orgány k zajištění potřebných vyjádření včetně jejich převzetí, povolení a rozhodnutí souvisejících s výše uvedeným projektem, a dále ke všem úkonům souvisejícím s právními úkony uvedenými výše pod písm. a). Současně žadatel předložil ještě druhou plnou moc společnosti KANIA a. s., pro Ing. Petra Růžičku, k zastupování v části sadových úprav a arboristiky, a to konkrétně v rámci zastupování zmocnitele v případě projednání dotazů ze strany dotčených orgánů státní správy.

Předloženou inventarizaci dřevin zpracovala Ing. Radka Frydrychová, IČO 86952722, se sídlem Malátova 428/6, 460 01 Liberec. Jejím obsahem je popis stávajícího stavu dřevin z hlediska fyziologické vitality, zdravotního stavu, provozní bezpečnosti a předpokládané perspektivy. Inventarizace konstatuje, že se jedná o rozvolněný porost v zatravněných plochách okolo pavilonu 36 a v pásu podél komunikace. V druhovém složení jednoznačně dominují javory mléče a kleny, doplňuje je několik lip srdčitých a velkolistých, bříz, dubů a akátů. Další taxony jsou zastoupeny pouze jednotlivě, ze zajímavějších např. morušovník bílý.

V lokalitě převládají dospívající a dospělé stromy, v okrajových partiích hodnocené plochy se nachází i několik novějších výsadeb. Většina stromů roste v mírném zápoji, někde je možné najít i hustší skupiny. Tomu odpovídá charakter korun některých jedinců (vysoko vyvětvené kmeny, asymetrické nebo úzké koruny, primární náklon, deformovaný habitus). U mnoha stromů byla zjištěna poškození bází a kmenů, v korunách se vyskytují odumřelé větve různých dimenzí. Mnoho javorů klenů v lokalitě vykazuje symptomy sazné nemoci kůry (*Cryptostroma corticale*) - odlupující se černavá borka a v koruně větve s obnaženým dřevem. V kontextu celého areálu se v těchto partiích nenacházejí žádné dominantní stromy, jedná se spíše o výplňové dřeviny rostoucí ve větších či menších skupinách. Výjimku tvoří morušovník bílý, inv. č. 163, který je zařazen mezi významné dřeviny areálu. Strom je dominantní zejména svou velikostí a taxonem, byla u něj však zjištěna četná poškození s vlivem na stabilitu a též snižující jeho perspektivu funkčního setrvání do budoucna (rozsáhlá hniloba kmene, narušené kosterní větvení, mohutné odumřelé větve). Na dvou místech se stavbou koliduje několik lip z aleje

podél páteřní komunikace. Tento vegetační prvek je hodnotný spíše jako celek, z hlediska jednotlivých dřevin se jedná o běžné jedince s průměrnou hodnotou.

U hodnocených stromů byla zjištěna následující rizika, která mají vliv na jejich fyziologickou vitalitu, zdravotní stav, snižují jejich perspektivu funkčního setrvání na stanovišti a/nebo mají vliv na provozní bezpečnost v okolí. Jedná se zaprvé o poškození kořenových systémů dřevin – na kořenové systémy má negativní vliv na mnoha místech zjištěné zhutnění terénu, jeho navýšení a v minulosti provedené terénní úpravy. U některých stromů byly zjištěny mechanicky poškozené kořenové náběhy, zbytky dřevních hub v okolí bází. Na poškození kořenových systémů stromy reagují poměrně dynamickým prosycháním, v korunách se nacházejí silné odumřelé větve.

Dále byla u řady dřevin prokázána existence infekce kmenů a kosterních větví - u řady stromů i mladších věkových stadií byla zjištěna hniloba kmene a/nebo kosterních větví (podélná žebra, propadliny, vstupy do dutin, nekrózy). Při větším rozsahu může mít rozvoj hniloby za následek pokles fyziologické vitality stromu.

Některé dřeviny mají nestabilní kosterní větvení - jedná se o úzká kosterní větvení s vrůstající kůrou, která hrozí rozlomením, nebo větvení narušená hnilobou.

Častým problémem jsou i silné odumřelé větve v korunách - z důvodu zastínění, poškození kořenových systémů, přísušku.

U řady stromů bylo zaznamenáno zvýšené prosychání (čerstvě uschlé jednotlivé větve v rámci koruny). Půdní sucho může mít za následek nejen zhoršený příjem vody kořeny, snížení transpiračního a asimilačního proudu a omezení transpirace (tj. zhoršené ochlazování listů, zásobování listů živinami a zásobování kořenů fotosyntátů), ale i odumírání samotných kořenů či poškozených vodivých drah xylemu. Perspektiva těchto jedinců závisí na průběhu počasí v následujících letech.

U některých javorů klenů bylo zjištěno napadení vřeckovýtrusnou houbou *Cryptostroma corticale*. Jedná se o houbu, která působí jako příležitostný patogen. Houba roste nejprve skrytě v endofytní fázi, při oslabení jedince (v tomto případě přísuškem) může přejít do fáze patogenní a následně velmi rychle způsobit odumření stromu. Typickým příznakem jsou korové nekrózy, prosychání a zčernání napadených pletiv.

Fyziologickou vitalitu přibližně dvou třetin stromů zhodnotila arboristka jako výbornou nebo pouze mírně sníženou. Výraznější pokles vitality byl zaznamenán u přibližně třetiny hodnocených dřevin. V bezlistém stavu se tento pokles projevuje zejména stagnací růstu, změnami anatomie a typu větvení (způsob tvorby dlouhých a krátkých přírůstků), tvorbou kalusu (hojivého pletiva na řezných ranách a poškozeních) a prosycháním korun. Za pokles fyziologické vitality ve většině případů odpovídá rušivá činnost v kořenovém prostoru dřevin

(terénní úpravy, zhutněný terén) v kombinaci s klimatickými extrémami (zejména sucha) posledních let. U javorů klenů se k uvedenému přidává i napadení saznou nemocí kůry.

Jako dobrý byl zhodnocen zdravotní stav pouze u necelé třetiny dřevin. U většiny stromů byly zjištěny defekty, díky kterým je jejich zdravotní stav zhoršený až silně narušený - infekce bází, kmenů a kosterních větví různého rozsahu (zbytky plodnic dřevních hub na bázi, podélná žebra, vstupy do dutin, nekrózy, plošná poranění), nestabilní tlaková, narušená nebo vylomená kosterní větvení, silné odumřelé větve.

Se zdravotním stavem dřevin a jejich fyziologickou vitalitou souvisí vyhodnocení provozní bezpečnosti v okolí stromů. Jedná se o souhrnný parametr, který vyjadřuje míru stability stromu (odolnost proti vyvrácení, rozlomení koruny, pádu větví), vztaženou na konkrétní stanoviště (přítomnost cílů pádu) s přihlédnutím k rizikovému potenciálu konkrétního jedince. Rizikovým potenciálem rozumíme schopnost stromu způsobit škodu na majetku či újmu na zdraví v důsledku jeho selhání. V okolí většiny dřevin je provozní bezpečnost dobrá nebo pouze zhoršená - hrozí převážně odlomení přetížených, poškozených nebo odumřelých větví, v některých případech rozlomení nestabilních kosterních větvení. U některých stromů je provozní bezpečnost na kritické úrovni. Jedná se zejména o stromy s rozsáhlou hnilobou kmene, narušeným kosterním větvením a/nebo se silnými odumřelými větvemi v korunách.

Se zdravotním stavem a fyziologickou vitalitou souvisí též perspektiva funkčního setrvání stromu na stanovišti. Většina hodnocených dřevin má perspektivu dlouhodobou. U stromů, kde byl zjištěn pokles výraznější fyziologické vitality, aktivní infekce ve kmenech nebo rozsáhlejší prosychání, je perspektiva krátkodobá. Odumírající stromy a javory kleny napadené saznou nemocí kůry jsou bez perspektivy.

Ve shrnutí se uvádí, že je fyziologická vitalita řady stromů snižena v důsledku nepříznivých stanovištních a klimatických podmínek (terénní úpravy v minulosti, zhutnění, opakující se sucha). U mnoha stromů byly zjištěny defekty a poškození s vlivem na jejich stabilitu a perspektivu funkčního setrvání do budoucna. Nachází se zde stromy s poškozenými kořenovými náběhy, zbytky plodnic dřevních hub na bázích, s poškozením kmenů různého rozsahu (podélná žebra, propadliny, nekrózy), nestabilní tlaková, narušená nebo vylomená kosterní větvení. V korunách mnoha stromů se nacházejí silné odumřelé větve.

V kontextu celého areálu psychiatrické nemocnice Bohnice se jedná převážně o méně hodnotné výplňové dřeviny. Výjimku tvoří morušovník bílý č. 163 zařazený mezi významné stromy areálu, a několik lip z alejí podél páteřní komunikace. Perspektiva morušovníku je však výrazně zkrácena rozsáhlou hnilobou kmene a narušeným kosterním větvením. Alej podél silnice tvoří významnou kompoziční osu, je však hodnotná spíše jako celek. Charakter alejí, zejména jejich vizuální dojem, nebude případným odstraněním těchto několika jedinců zásadně narušen. Celý prostor je poměrně vzdálen od centrální a nejvíce pohledové části areálu s nejdůležitějšími

budovami a nijak na něj nenavazuje. Nejstarší stromy porostu na hodnocené lokalitě jsou doplněny velkým množstvím dnes již poměrně vzrostlých jedinců vzniklých z náletů. V mapování zeleně areálu z roku 2014 byla plocha v okolí pavilonu zařazena do naléhavosti 3, porosty jsou pěstebně zanedbané, bez kompozice a bez možnosti kontinuálního udržení vegetačního prvku (absence výsadeb).

Řada stromů, která koliduje se stavbou, byla navržena ke kácení z důvodu špatného zdravotního stavu a arboristka doporučuje jejich kácení i v případě, že by k realizaci stavby nedošlo. V mapové příloze jsou proto barevně rozlišeny stromy, které byly navrženy ke kácení i z důvodu špatného zdravotního stavu (17 ks), a stromy, které je nutné odstranit pouze z důvodu kolize se stavbou (88 ks). Stavební práce jsou navrženy do dvou etap, kácení by tedy mohlo být rozloženo do dvou let.

U stromů, které se stavbou přímo nekolidují, bylo doporučeno provést revizi stavu a následně odborné ošetření perspektivních jedinců. Inventarizaci i ošetření stromů by měla provést odborná arboristická firma.

Přílohou inventarizace je rozsáhlá fotodokumentace poškození jednotlivých dřevin.

Dne 3. 2. 2020 vydal ÚMČ Praha 8 rozhodnutí, č. j. MCP8 019095/2020, kterým nepovolil kácení dřevin rostoucích mimo les na předmětných pozemcích. V odůvodnění svého rozhodnutí nejprve rekapituluje průběh správního řízení. Vypořádává se rovněž s výtkami odvolacího správního orgánu obsaženými v jeho rozhodnutí ze dne 11. 11. 2019, kterým bylo zrušeno první zamítavé rozhodnutí ÚMČ Praha 8. Vzhledem k tomu, že tyto vytčené postupy nepovažoval odvolací správní orgán za vady způsobující nezákonnost řízení, nepovažuje nyní OCP MHMP za nezbytné pouštět se do teoretické právní polemiky nad vypořádáním všech těchto námitek prvoinstančním správním orgánem. Oba správní orgány jsou ve shodě, že se nejedná o postupy zatěžující řízení vadou. Za podstatné OCP MHMP považuje vyjádřit se ke skutečnosti, že nebyl k rozhodnutí přiložen náskres dřevin, přičemž byl pouze součástí spisové dokumentace. Prvoinstanční správní orgán k tomuto uvádí, že situační náskres tvoří součást dendrologického posudku, který je součástí projektové dokumentace. ÚMČ Praha 8 na něj pouze odkázal, neboť se domnívá, že není oprávněn dokument kopírovat a šířit v rozporu s autorskými právy zhotovitele. OCP MHMP však k tomuto musí uvést, že se ÚMČ Praha 8 mýlí. OCP MHMP má předně pochyby, zda samotný zákres existujících dřevin může naplňovat znaky autorského díla, neboť se dle názoru OCP MHMP nejedná o jedinečný výsledek tvůrčí činnosti autora, ale spíše o prosté zaznamenání faktického stavu. I pokud by situační zákres dřevin navržených ke kácení měl být považován za autorské dílo, jeho užití správním orgánem přesvědčivě řeší ustanovení § 34 zákona č. 121/2000 Sb., o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů (autorský zákon), ve znění pozdějších předpisů, upravující tzv. úřední licenci. Dle písm. a) citovaného ustanovení do práva autorského nezasahuje ten, kdo

užije v odůvodněné míře dílo na základě zákona pro účely veřejné bezpečnosti, pro soudní nebo správní řízení nebo k jinému úřednímu účelu nebo pro parlamentní jednání a pořízení zápisu o něm. Situační zákres, stejně jako celý dendrologický posudek, byl předložen žadatelem orgánu ochrany přírody právě za účelem vedení předmětného správního řízení a vydání meritorního rozhodnutí. ÚMČ Praha 8 tedy byl plně oprávněn užít situační zákres pro potřeby vydání svého rozhodnutí, včetně možnosti učinit jeho kopii součástí rozhodnutí samotného, jestliže to mohlo přispět k určitosti a srozumitelnosti výroku rozhodnutí. OCP MHMP konstatuje, že uvedení situačního nákresu v příloze rozhodnutí je běžnou praxí, obzvláště v situacích, kdy je předmětem řízení větší množství dřevin či pozemků. Pokud by však ÚMČ Praha 8 trval na skutečnosti, že je situační nákres chráněn zákonem a není možné jej použít jako přílohu rozhodnutí, pak měl možnost jednotlivé dřeviny uvést konkrétně do výroku rozhodnutí, tedy jejich druhovým označením, obvodem a parcelním číslem pozemku, na němž se nacházejí. Neměl však v takovém případě závazně odkazovat na část spisu, která dle jeho názoru není k takovému účelu použitelná.

ÚMČ Praha 8 rovněž vyjadřuje nesouhlas s názorem odvolacího správního orgánu, dle něhož podkladem pro správné a úplné plnění funkcí dřeviny rozhodně nemusí být zdravotní stav dřeviny, neboť často právě dřeviny s dutinami, ve zhoršeném zdravotním stavu, jsou významnějším biotopem živých organismů, než dřeviny zdravé. Zdravotní stav dřeviny může mít velký vliv na provozní bezpečnost dřeviny, na její perspektivu či estetický význam, ne však nezbytně na komplexní funkci dřeviny. ÚMČ Praha 8 k tomuto uvádí, že jen dřevina v dobrém zdravotním stavu je schopna plnit funkce související s fungováním jejího metabolismu. Metabolismus dřeviny v sobě představuje základní procesy asimilační a disimilační, proces fotosyntézy a dýchání. Výstupem procesu fotosyntézy rostliny je tvorba organické látky, oxidu kyslíku a vody. Jen dřevina v dobrém zdravotním stavu, vitální, vybavená asimilačním funkčním aparátem, může zcela naplňovat v městském prostředí navázané společenské funkce hygienického a estetického charakteru. Správní orgán tímto svým tvrzením nikterak nezpochybňuje další ekologický význam dřevin se zhoršeným zdravotním stavem či dokonce dřevin mrtvých pro život dalších organismů. OCP MHMP se domnívá, že v předchozím svém rozhodnutí dostatečně popsal možný dopad zdravotního stavu na jednotlivé funkce dřeviny. Opakovaně konstatuje, že jak společenské, tak i čistě ekologické funkce dřeviny musejí být náležitě vyhodnoceny s přihlédnutím ke specifickým místu, kde se dřeviny nacházejí a povaze biotopu, jehož jsou součástí. Nelze proto ani jednostranně plnění společenských funkcí dřevin upřednostňovat před funkcemi jinými, jejichž náhrada je často reálně mnohem obtížnější či nemožná. Tuto polemiku OCP MHMP vede s ÚMČ Praha 8 spíše v obecné rovině, nijak tím nepopírá, že u daného souboru dřevin tvořícího součást parkového areálu psychiatrické léčebny je plnění společenských funkcí dřevin stěžejní.

K samotnému posouzení závažnosti tvrzených důvodů ke kácení ÚMČ Praha 8 dále v odůvodnění svého rozhodnutí nejprve obecně uvádí, že jsou správní orgány povinny vyhodnotit funkční a estetickou hodnotu dřevin navržených ke kácení a povolení ke kácení vydat ze závažných důvodů. Uvedená funkční a estetická hodnota dřevin má charakterizovat veřejné zájmy, pro které jsou dřeviny chráněny. Definici funkční a estetické hodnoty dřeviny je třeba dovodit z prováděcího předpisu č. 189/2013 Sb., tedy vyhlášky o ochraně dřevin a povolování jejich kácení, vážící se ke kácení dřevin rostoucích mimo les, kde je charakterizována společenská funkce dřeviny jako soubor funkcí dřevin ovlivňujících životní prostředí člověka, jako je snižování prašnosti, tlumení hluku či zlepšování mikroklimatu; mezi společenské funkce je řazena také funkce estetická, včetně působení dřevin na krajinný ráz a ráz urbanizovaného prostředí. Estetický význam dřevin je dán především jejich působením na vnímání člověka, tj. jak prostřednictvím všech smyslů dřeviny působí na city člověka a jaké v něm vzbuzují subjektivní dojmy. Správní orgány i přes uvedené hodnotí při povolování kácení dřevin i další skutečnosti, například zda dřevina neslouží jako útočiště pro jiné organismy, neboť veškeré přírodní procesy nemohou být hodnoceny odtrženě jeden od druhého.

Předmětné dřeviny jsou součástí areálu, který je nemovitou kulturní památkou zapsanou v Ústředním seznamu kulturních památek pod R. č. Ú. s. 406051101570. Jedná se o autenticky dochovaný urbanistický soubor budov, obklopený parkovou úpravou v kompozici, která je součástí původního založení. Hlavní osy jsou tvořeny alejemi lip malolistých, doplněné jsou výsadbami stejnorodých skupin dřevin nebo solitérních buků, lísek, a dále doplněné rozvolněnými skupinovými nebo porostními výsadbami borovic, modřínů a douglasek. V současnosti mají plochy krajinařský charakter vyjma plochy centrálního reprezentačního prostoru před kostelem sv. Václava. Okrajové partie parku jsou lesnatého charakteru a uplatňují se především v izolační, pohledové a hygienické funkci dřevin. Areál je volně přístupný veřejnosti.

V řešeném prostoru roste alejová výsadba kolem stávajících cest, stromořadí vedoucí kolem pavilonu č. 28 a různě velké skupiny stromů v okolí pavilonu č. 36. Předložený dendrologický průzkum z února roku 2018 posuzuje fyziologické stáří, zdravotní stav a fyziologickou vitalitu dřevin. Z hlediska fyziologického stáří převažují dospívající a mladí jedinci. V souhrnu lze tedy říci, že jde věkově stejnorodý porost. Vitalita 36 % hodnocených dřevin je výborná a u poloviny stromů je pouze mírně narušená, 11 % dřevin spadá do kategorie se zhoršenou vitalitou. Zhoršená vitalita je pozorována především u dospělých ovocných dřevin. Několik jedinců má vitalitu výrazně zhoršenou. Převážná část stromů má dobrý zdravotní stav. Vyskytují se u nich defekty malého rozsahu bez vlivu na stabilitu nosných prvků. V tomto případě se jedná o drobné mechanické poškození bází a kmenů, suché a zavěšené větve v korunách stromů nebo mírně poškozené povrchové kořeny. 27 stromů je ve výborném stavu, nemá žádné defekty ani poškození. Zhoršený stav má 71 dřevin. Tyto stromy mají narušení závažnějšího charakteru,

kteře často vyžaduje stabilizační zásah. Výrazně zhoršený zdravotní stav má 17 stromů. Jde obvykle o souběh několika typů defektů, a je snížena dlouhodobá perspektiva stromu pro setrvání na stanovišti.

ÚMČ Praha 8 dále v textu odůvodnění rekapituluje obsah revizního inventarizačního průzkumu stromů, předloženého žadatelem dne 13. 1. 2020, zpracovaného Ing. Radkou Frydrychovou v lednu roku 2020.

ÚMČ Praha 8 připomíná, že areál Psychiatrické nemocnice Bohnice požívá památkové ochrany dle zákona č. 20/1987 Sb., o státní památkové péči, ve znění pozdějších předpisů, (dále jen zákona o památkové péči). Ke kácení dřevin vydal orgán státní památkové péče závazné stanovisko formou rozhodnutí, dle kterého je provedení navrhovaných úprav dřevin z hlediska zájmů státní památkové péče přípustné bez podmínek. Po vyhodnocení funkčního a estetického významu dřevin správní orgán nenalezl shodu se závěry orgánu státní památkové péče. Prvoinstanční správní orgán při tom odkazuje na metodiku Ministerstva životního prostředí, dle níž, pokud orgán ochrany přírody po vyhodnocení ekologické a estetické funkce dřevin a závažnosti důvodu ke kácení shledá, že nejsou splněny předpoklady pro povolení kácení, takové kácení nepovolí, a to i v případě souhlasného závazného stanoviska vydaného orgánem státní památkové péče.

Ke kompenzaci ekologické újmy způsobené kácením dřevin žadatel předložil projekt sadových úprav, který navrhuje výsadbu dřevin v počtu 92 kusů stromů a výsadbu 515 keřů. Aby náhradní výsadba plnila účel stanovený zákonem, tj. přiměřeně kompenzovala ekologickou újmu vzniklou kácením dřevin, musí vycházet z hodnoty kácených dřevin, resp. z ekologické újmy, která kácením dřevin vznikne. Projekt sadových úprav navrhuje početně poníženou výsadbu stromů oproti předmětu kácení. Navržené výsadby keřů nemohou dle názoru ÚMČ Praha 8 dostatečně kompenzovat ekologickou újmu vzniklou skácením dřevin s významnými dendrologickými parametry. Ustanovení § 9 odst. 1 zákona o ochraně přírody a krajiny zákonodárce neschvaloval pouze za tím účelem, aby za pokácené stromy byly vysazeny nové, nýbrž s cílem, aby nově vysazenými stromy byly ty původní časem nahrazeny, především v plnění všech jejich funkcí, které do doby kácení plnily stromy, jejichž kácení bylo povoleno. Z uvedeného je také zřejmé, že nově vysazené mladé stromky nemohou rychle nahradit v plnění všech funkcí pokácené vzrostlé stromy, z tohoto důvodu je náhradní výsadba obvykle zpravidla ukládána ve vyšším počtu, než je počet kácených dřevin. Dalším důvodem je skutečnost, že ne vždy se všechny vysazené stromy přes veškerou péči dožijí věku, ve kterém jsou schopny samostatné existence a přežití i v klimaticky nepříznivých obdobích. K tomu se již OCP MHMP vyjadřoval ve svém předchozím rozhodnutí a jednoznačně konstatoval, že uložení náhradní výsadby je plně v kompetenci orgánu ochrany přírody, který není případným návrhem ze strany žadatele vázán. OCP MHMP trvá na tom, že výše uvedené pojednání o nedostatečném návrhu náhradní výsadby předloženém žadatelem by bylo v textu odůvodnění rozhodnutí správního

orgánu přípustné pouze tehdy, následovala-li by odůvodněná správní úvaha samotného správního orgánu, která by stanovila adekvátní náhradní výsadbu. V opačném případě, nadto v odůvodnění rozhodnutí, jímž nebylo povoleno kácení dřevin, působí velmi nemístně.

ÚMČ Praha 8 dále shrnuje, že obsah žádosti o kácení dřevin tvoří dřeviny přímo dotčené umístěním stavby objektu a účelových komunikací, stromy rostoucí v půdorysu stavby, případně v bezprostřední blízkosti. Předmětem žádosti jsou převážně dřeviny domácího původu jako jsou lípy, javory, duby a dřeviny ovocného charakteru. Nepůvodní dřeviny jsou zastoupeny především trnovníky a douglaskami. Početně převažují javory a lípy, které se uplatňují obecně v parkových úpravách, ve skupinových výsadbách i tvorbě stromořadí. Dendrologický průzkum a revizní inventarizace dřevin předložené žadatelem ve svých závěrech hodnocení dřevin a jejich dendrologických charakteristik nacházejí shodu. Revizní inventarizace upřesňuje počty dřevin a taxonomické zařazení dřevin v počtu tří kusů. Prvoinstanční správní orgán závěry hodnocení z hlediska zdravotního stavu dřevin, vitality, perspektivy a jejich provozní bezpečnosti shrnuté v tabulkovém přehledu nikterak nerozporuje. V podkladech pro rozhodnutí jsou v tabulkové úpravě hodnoceny stromy podrobně, ÚMČ Praha 8 v rámci svého správního uvážení přistoupil k hodnocení dřevin z hlediska významu jednotlivě, zároveň však hodnotil význam zeleně jako celku. Fyziologická vitalita u dvou třetin dřevin je hodnocena jako výborná nebo pouze mírně snížená. Zdravotní stav dřevin ve stupni jedna (výborný až dobrý) je hodnocen u třetiny dřevin, třetina dřevin je hodnocena stupněm dva (zdravotní stav zhoršený). V zájmové ploše dominující javory obecně dosahují výšky 30 metrů, vyznačují se srdčitým kořenovým systémem a dožívají se vyššího věku. V místě se taktéž významně uplatňují lípy inv. č. 2, 3, 4, 204, 205, 206 a 207, které tvoří součást stromořadí či rostou samostatně v centrální části zájmového území. Lípy jsou řazeny mezi dlouhověké dřeviny, dorůstají výšky 30 metrů, mají všestranně vyvinutý kořenový systém srdčitého charakteru, který dřeviny dobře upevňuje v půdě. Estetická funkce dřevin byla zřejmě primární, pro kterou byly dřeviny na svém stanovišti vysazeny. V blízkosti stávajícího objektu roste zerav řasnatý, který v daném prostoru působí vzrůstně. Taktéž vícekmenný morušovník inv. č. 163 působí svým habitem zajímavě. Dobrou perspektivu na svém stanovišti vykazují zejména dlouhověké duby č. 61, 67, 71, a z jehličnanů dále vzrůstné douglasky č. 137 a 138. Trnovníky č. 85, 86, 87, 88, 89, 90, 91 a 92 jsou řazeny mezi invazivní rostliny, ač zde byly zřejmě v minulosti vysazeny z důvodu posílení druhové rozmanitosti i jako rostliny medonosné. Z hlediska fyziologického stáří v lokalitě převládají dospělé a dospívající dřeviny, v okrajových partiích se nachází i několik novějších výsadeb. Většina stromů roste v mírném zápoji, místy v hustších skupinách. Této skutečnosti odpovídá charakter korun některých jedinců (vysoko větvené kmeny, asymetrické koruny, deformovaný habitus). Javory jednotlivě vykazují symptomy sazné nemoci kůry. Některé dřeviny působí dlouhodobě neudržovaně, v důsledku absence povýsadbové a průběžné péče se v dospělosti projevují tlaková větvení a

prosychající větve v korunách. Ve stavu odumírání se nacházejí krátkověké břízy č. 170 a č. 171.

Dřeviny částečně vykazují absentující průběžnou péči, která byla v minulosti směřována k péči o dřeviny v jiných částech areálu Psychiatrické nemocnice Bohnice, drobné zásahy byly provedeny na stromech tvořících stromořadí v rámci páteřní komunikace. Zeleň v areálu nemocnice tvoří v současnosti přirozenou bariéru mezi sídlištěm Bohnice a nově vznikající novou zástavbou bytových domů v navazující lokalitě „Čámovka“. Z hlediska izolačního mají dotčené dřeviny svůj místu adekvátní funkční význam. Plní své společenské funkce, zachycují prашné částice, absorbují oxid uhličitý, produkují kyslík, příznivě ovlivňují vlhkost a teplotu vzduchu. Areálová zeleň, jejíž součástí jsou předmětné dřeviny, působí jako důležitý léčebný faktor, který blahodárně ovlivňuje psychiku člověka. Navrženým kácením dřevin v požadovaném rozsahu, i těch dřevin se zhoršeným zdravotním stavem a těch, které trpí růstovými vadami, dutinami, mrazovými prasklinami a přísušky, by byla dle závěrů ÚMČ Praha 8 způsobena újma i z pohledu druhové diverzity s ohledem na existenci ptactva, hmyzu a dalších organismů vázaných na zeleň v městském prostředí. Nelze opomenout i edukační význam zdejších dřevin, neboť slouží poznávacím i vědeckým účelům a ze strany odborné veřejnosti jsou zdejší dřeviny brány jako dendrologické arboretum a za tímto účelem se zde pořádají exkurze a vycházky. Význam předmětných dřevin jako celku tedy vysoce přesahuje hranice areálu Psychiatrické nemocnice Bohnice. Žadatel v reakci na toto tvrzení ÚMČ Praha 8 uvádí, že v obecné rovině jsou dřeviny v areálu nemocnice využívány i ke vzdělávacím a vědeckým účelům, dřeviny, které jsou předmětem tohoto řízení, však pro takový účel využívány nejsou, neboť se jedná o méně hodnotnou a přírodovědecky zajímavou oblast areálu nemocnice. Podobně i některá další tvrzení prvoinstančního správní orgánu, např. že význam dřevin jako celku vysoce přesahuje hranice areálu nemocnice, či že se jedná o sbírkové dendrologicky významné dřeviny, jsou dle žadatele tvrzeními, která mají platnost na některé další části areálu, nikoli však na zde posuzovanou. Dle žadatele se, s výjimkou morušovníku, v hodnocené lokalitě nenacházejí žádné významnější taxony, či dřeviny zajímavé svým habitem, naopak se jedná vesměs o běžné domácí dřeviny a pouze pár dřevin introdukovaných, avšak bez zvláštního sbírkového významu.

OCP MHMP s výše uvedeným tvrzením žadatele souhlasí. Dle jeho závěru nelze říci, že mají dřeviny, jež jsou předmětem tohoto řízení, mimořádný význam. Tím však OCP MHMP nesnižuje ztráty, ke kterým jejich kácením dojde.

ÚMČ Praha 8 dále uvádí, že dle doporučení odvolacího orgánu účastník doplnil dne 9. 12. 2019 svou žádost o odůvodnění závažnosti tvrzeného důvodu kácení dřevin a dále dne 13. 1. 2020 doručil revizi inventarizace dřevin určených k odstranění. Důvody žádosti spočívají v investičním záměru potřeby rekonstrukce stávajícího pavilonu č. 36 (Centrální příjem pacientů) a výstavby nového objektu (Urgentní příjem a zvýšená psychiatrická péče).

Propojením na novou přístavbu tak vznikne možnost rychlého převozu pacienta přes spojovací krček přímo na oddělení zvýšené psychiatrické péče. Cílem je tak účelně využít investiční prostředky pro potřeby plnění reformy psychiatrické péče a současně zrekonstruovat stávající objekt pod ochranou památkové péče. Současný objekt Centrálního příjmu prostorově neumožňuje organizovat adekvátní péči nemocným. Akutní péče je z hlediska spádovosti uvažována pro pražské pacienty. Uvedené důvody účastník podporuje zprávami ombudsmana, hodnocení nemocnice podle WHO a možností využití objektu části pavilonu č. 36 Zdravotnickou záchrannou službou hl. m. Prahy. V závěru žadatel konstatuje, že realizace navrhovaného investičního záměru sleduje veřejný zájem poskytování kvalitní zdravotnické péče, ze zprávy o šetření provedeném Veřejným ochráncem práv pak vyplývá, že bez realizace navrhovaného investičního záměru budou naopak veřejné zájmy porušovány.

Dle Metodického pokynu odboru obecné ochrany přírody a krajiny Ministerstva životního prostředí k aplikaci § 8 a § 9 zákona o ochraně přírody a krajiny, upravujících povolení ke kácení dřevin rostoucích mimo les a náhradní výsadbu a odvody, vydaného ve Věstníku MŽP, ročník XIV - červenec-srpen, částka 5, článek 2 odst. 2.3, jsou závažnými důvody ty skutečnosti, které nelze účinně eliminovat přiměřenými a obvykle dostupnými prostředky nebo postupy jinak, než pokácením dřeviny.

Prvoinstanční správní orgán konstatuje, že nelze striktně oddělovat závažné důvody ke kácení ze strany žadatele (kolize se stavbou) od funkčního a estetického významu dřevin. Tyto skutečnosti nebo tvrzení nepochybně mohou být uvedeny jako důvod žádosti a povolení kácení. Závažnost tohoto důvodu však musí být v řízení posouzena a musí být porovnán význam dřevin, o jejichž kácení je žádáno, resp. veřejný zájem na jejich zachování, s jinými, žadatelem deklarovanými zájmy, ať již individuálními či veřejnými. V případě žádosti o povolení kácení dřevin, jejichž funkční a estetický význam dřevin byl vyhodnocen jako značný (nemusí se nutně jednat jen o zcela zdravé dřeviny, neboť velká významnost konkrétních dřevin může být dána např. i tím, že oblast je zatížena znečištěním ovzduší, změnami mikroklimatu apod.), lze za závažné považovat jen dosti výjimečné, zvláště naléhavé důvody. Veřejný zájem na zachování dřevin, které byly vyhodnoceny jako velmi funkčně a esteticky významné, může být převážen jen ještě intenzivnějším nebo přinejmenším stejně intenzivním jiným veřejným zájmem.

Zajištění kvalitní péče o psychicky nemocné pacienty a s tím spojená potřeba rekonstrukce památkově chráněné budovy a přístavby objektu lze jistě posoudit jako zájem veřejný. V případě přípravy umístění přístavby objektu, propojovacího krčku a komunikací však ze strany zadavatele a zpracovatele projektové dokumentace nebyla respektována existence značného počtu dřevin rostoucích v kolizi s navrhovaným řešením, přičemž nebyla v úvahu vzata skutečnost, že v blízkosti uvažovaného záměru v rámci rozlehlého areálu se nachází volná

plocha bez výskytu dřevin, ke které mohl být půdorys nové budovy posunut a požadavek na skácení dřevin tak mohl být výrazně zúžen.

Dřeviny rostou na pozemcích, které jsou Územním plánem sídelního útvaru hl. m. Prahy vymezeny pro funkci veřejné vybavení (VV). Tato skutečnost však dle prvoinstančního správního orgánu nezakládá automaticky nárok na stavbu v takovém rozsahu, kterým by byly nevratně znehodnoceny cenné části, ke kterým se předmětné dřeviny v historické parkové úpravě jistě řadí. Dle výkresu ÚPn č. 31- Podrobné členění ploch zeleně, se záměr nachází v území se zvýšenou ochranou zeleně.

Ve vztahu k dřevinám, které byly vyhodnoceny doručenými podklady jako provozně nebezpečné, správní orgán sděluje, že je-li jejich stavem zřejmě a bezprostředně ohrožen život či zdraví nebo hrozí-li škoda značného rozsahu, lze uplatnit postup podle § 8 odst. 4 zákona o ochraně přírody a krajiny. Ke kácení dřevin v krajní nouzi není třeba povolení, ten, kdo provedl kácení za těchto podmínek, je povinen oznámit jej orgánu ochrany přírody do 15 dnů od provedení kácení. Toto tvrzení považuje OCP MHMP za zcela absurdní a bude jím zabývat níže v textu tohoto rozhodnutí. Rezolutně však odmítá prvoinstančním správním orgánem naznačenou skutečnost, že zdravotní důvody jsou důvodem ke kácení až v okamžiku, kdy je stavem dřevin bezprostředně ohrožen život, zdraví, či hrozí škoda značného rozsahu.

Z výše uvedených důvodů ÚMČ Praha 8 nespatřuje ve stavebním záměru natolik závažný důvod, který by převážil nad veřejným zájmem ochrany přírody, v tomto případě ochrany dřevin rostoucích mimo les. S ohledem na výše uvedené rozhodl správní orgán nepovolit kácení v celém rozsahu a předloženou žádost zamítl.

Prvoinstanční správní orgán uvádí, že zvažil před vydáním rozhodnutí všechny potřebné důkazy, zjistil všechny skutečnosti rozhodné pro vydání rozhodnutí a vzhledem k výše uvedeným skutečnostem rozhodl tak, jak je ve výrokové části uvedeno.

VII.

Proti rozhodnutí ÚMČ Praha 8 podal dne 17. 2. 2020 žadatel včasné a přípustné odvolání. V něm uvádí, že napadá rozhodnutí v celém rozsahu. Žadatel v textu odvolání rekapituluje, že v roce 2008 společnost BAOBAB - péče o zezeň, s. r. o., provedla inventarizaci vybraných dřevin kolem komunikací a v blízkosti budov rostoucích v rámci areálu nemocnice. Celkem bylo hodnoceno 1745 vzrostlých stromů. Cílem tohoto hodnocení bylo doporučit plán péče, kterým by se zlepšila provozní bezpečnost stromů v rámci areálu nemocnice, která byla v té době kritická. Vzhledem k výši předpokládaných nákladů se hodnocení omezilo pouze na nejvíce frekventovaných místech (aleje kolem hlavních komunikací, okolí vstupů do používaných budov, ohrazené zahrady u některých pavilonů). Současně se beze sporu jednalo o nejhodnotnější část stromoví celého areálu, z velké části zahrnující původní výsadby.

Ze stromů aktuálně navržených ke kácení kvůli stavbě tam bylo zahrnuto pouze sedm lip, které jsou součástí přilehlé komunikace.

Areál Psychiatrické nemocnice Bohnice tvoří jako celek nezpochybnitelně nadregionálně významný prvek zeleně, s vysokým zastoupením vzrostlých stromů se všemi funkcemi, které z toho plynou (např. izolační, společenské, relaxační, biologické). Přesné číslo žadatel neuvádí, ale vzhledem k opakovaně prováděným revizím části stromoví je zřejmé, že v celém areálu roste více než 10 000 vzrostlých stromů. Stromy, o jejichž pokácení se aktuálně žádá, představují tudíž dle žadatele méně než jedno procento stromů, které v areálu rostou. Navíc jejich hodnota (z pohledu funkčnosti i estetiky) je, vztaženo k ostatním evidovaným stromům, spíše průměrná. Jejich odstraněním by v žádném případě nedošlo ke snížení funkčnosti či estetického působení stromoví celého areálu, a to ani z pohledu kvalitativního, a už vůbec ne kvantitativního. Pro ilustraci přikládá žadatel přílohy č. 1 až 3, na nichž se nachází ortofotomapy areálu z let 1938 a 2003, a dále vizualizace navrhovaného záměru.

Jak je dle tvrzení žadatele na první pohled patrné z přiložených fotografií z roku 1938 a 2003, tak většina stromů, o jejichž pokácení je v souvislosti se stavbou žádáno, nepochází z původních výsadeb. Jejich původ je náletový, případně v důsledku nekoncepčních dosadeb z minulosti. Původní parková koncepce areálu vychází z výrazných alejí sledujících hlavní komunikace (osy a diagonály), doplněných zahradami příslušejícími k jednotlivým pavilonům. Volný prostor mezi jednotlivými pavilony je pak ponechán bez stromových výsadeb, čímž celek areálu získává dobově charakteristický rys anglického parku. Dotčené stromy jsou důsledkem druhotných, nepůvodních a nekoncepčních sadovnických zásahů, popřípadě samovolných náletů. Staří stromů dosvědčuje jejich původ z dob, kdy předmětná část areálu byla obsazena armádními složkami a cílem bylo skrýt pavilon č. 36 před veřejností; většina dřevin tvoří doprovodnou zeleň oplocení armádou obsazené části v letech 1958-1991.

Žadatel uvádí, že stromy, které jsou předmětem žádosti, tvoří nesourodou skupinu, která je uvnitř areálu v jeho jihovýchodní části a je ze všech stran obklopena dostatkem dalších stromů, či porostů. Jejich odstraněním se určitě nenaruší funkce stromoví jako bariéry mezi sídlištěm a nově budovaným bytovým komplexem, tak jak je uváděno v napadeném rozhodnutí.

Odpovídající náhradní výsadbou nových kvalitních stromů se dle žadatele podpoří zastoupení jedinců v kategorii mladých jedinců alepší se tím i kontinuita funkčního setrvání celého komplexu stromoví areálu jako celku do budoucna. Přestože malá část předmětných dřevin pochází z původních výsadeb z doby budování areálu nemocnice a jejich ochrana dává smysl i z pohledu památkové péče, je logické, že po více než sto letech dochází ke změně využívání areálu z důvodu změn přístupů v psychiatrické péči. S tím samozřejmě souvisí i změny ve využívání jednotlivých pavilonů, jejich přestavby, dostavby a v návaznosti na to i změny v rámci doprovodné zeleně. Také z tohoto důvodu dotčený orgán památkové péče se stavbou

a s ní souvisejícím navrženým kácením projevil svůj souhlas. Analogická situace se v praxi běžně řeší při revitalizaci zámeckých a jiných parků, kde v průběhu času přirozeně došlo ke změně režimu jejich využívání. Již v původní koncepci areálu se počítalo s tím, že dotčené území bude ponecháno jako rezervní plocha pro budoucí doplnění; analogicky vznikl druhotně, teprve ve 20. - 30. letech 20. století, v západní části symetricky komponovaného areálu soubor staveb tzv. sanatoria (pavilony č. 1 – 8, vč. divadla). Řešená plocha byla považována vždy za rozvojovou rezervu psychiatrické nemocnice bez finálně upravených parkových kompozic, stabilizované cestní sítě a výsadeb stromů.

Žadatel dále namítá, že v režimu na ohlášení tzv. havarijních stromů, jak plyne ze zákona o ochraně přírody a krajiny, lze kácet pouze v případě, že předmětná dřevina zjevně a bezprostředně ohrožuje své okolí a současně hrozí škoda značného rozsahu (tzn. v uvedené „krajní nouzi“). Přestože provozní bezpečnost řady dřevin, o jejichž kácení je požádáno, je zhoršená, v několika případech kritická, tyto stromy v žádném případě nespĺňují parametry havarijních stromů. Proto v žádném případě nelze tímto způsobem v případě předmětných dřevin postupovat. Jejich pokácení je možné až na základě žádosti a následně kladného rozhodnutí příslušného správního orgánu, tak jak je ze strany žadatele opakovaně činěno.

OCP MHMP musí k výše uvedenému uvést, že postup prvoinstančního správního orgánu je v tomto případě opravdu závažný. ÚMČ Praha 8 se vůbec nezabýval posouzením tvrzeného důvodu ke kácení části dřevin, u nichž žadatel konstatoval zhoršený až silně narušený zdravotní stav, a odkázal žadatele na možnost provést kácení dřevin na oznámení, je-li stav dřevin havarijní. Odvolací správní orgán zde souhlasí se žadatelem, že zdaleka ne každá dřevina, u níž by špatný zdravotní stav zakládal důvod ke kácení, může být zároveň kácena z důvodu, že svým stavem zřejmě a bezprostředně ohrožuje život nebo zdraví, nebo jím hrozí škoda značného rozsahu. Takový postup prvoinstančního správního orgánu považuje OCP MHMP za alibistický, a především nesprávný. ÚMČ Praha 8 výše uvedeným tvrzením nahradil svoji povinnost provést porovnání tvrzeného závažného důvodu ke kácení dřevin, v tomto případě tedy zhoršeného zdravotního stavu, s významem dřevin a zájmem na jejich zachování.

Odvolatel dále uvádí, že stavební úřad postupoval při řízení o umístění stavby podle zákona č. 183/2006 Sb., ve znění platném do 31. 12. 2017, neboť žádost o vydání územního rozhodnutí byla podána dne 27. 12. 2017. Tato právní úprava počítala s tím, že o kácení je žádáno teprve po nabytí právní moci územního rozhodnutí o umístění stavby, k němuž se orgán ochrany přírody vyjadřuje. S ohledem na tento postup je nepochybné, že rovněž orgán ochrany přírody měl postupovat podle uvedeného znění zákonné úpravy platné do 31. 12. 2017 a uplatnit svůj případný nesouhlas s navrhovaným rozsahem či mírou kácení v průběhu územního řízení. Naproti tomu vyjádření odboru životního prostředí č. j. MCP8 20847/2017 tyto věcné připomínky neuplatňuje, pouze upozorňuje na povinnost doložení formálních náležitostí záměru.

OCP MHMP však upozorňuje žadatele, že vyjádření orgánu ochrany přírody v rámci územního řízení nemůže být dáváno do souvislosti s řízením o povolení ke kácení dřevin. Orgán ochrany přírody by měl ve svém vyjádření v rámci územního řízení upozornit na skutečnost, že navrhovaným záměrem budou dotčeny dřeviny, které podléhají povolovacímu režimu, aby žadatel počítal s tím, že bude muset žádat o povolení k jejich kácení. Není však v kompetenci orgánu ochrany přírody posoudit v této fázi stav konkrétních dřevin, udělat si jasný úsudek o tom, které dřeviny by povolil kácet a které nikoli, a na základě toho doporučit žadateli přepracování projektové dokumentace. Orgán ochrany přírody posuzuje dřeviny až v rámci samotného řízení o povolení k jejich kácení. Ve zde posuzovaném případě se ÚMČ Praha 8 vyjadřoval z hlediska zájmů ochrany přírody a krajiny do územního řízení svým vyjádření č. j. MCP8 208474/2017, ze dne 28. 2. 2018. V bodu 1 sdělil, že navržený projekt klade požadavky na odstranění dřevin rostoucích mimo les, které překračují charakteristiky a velikosti povolovacího režimu dle zákona.

OCP MHMP tak konstatuje, že ÚMČ Praha 8 dostal své zákonné povinnosti a běžné správní praxi. Připouští, že by bylo nanejvýš vhodné, aby byl celý proces přípravy stavebních záměrů veden tak, aby mohly jednotlivé správní orgány svými požadavky a připomínkami účinně ovlivnit podobu stavebního záměru tak, aby co nejvíce vyhovoval potřebám jimi chráněných zájmů. Taková představa je však spíše iluzorní, a obtížně realizovatelná. Zákony dávají správním orgánům pravomoc zasáhnout do podoby záměru většinou až v určité pokročilé fázi jeho projednávání. Je tedy spíše v možnostech žadatele, aby dopředu nezávazně konsultoval s dotčenými správními orgány navrhovaný záměr, a docílil takové jeho podoby, která bude většinou z nich vyhovovat. V případě kácení dřevin rostoucích mimo les je v současné době alespoň posuzování kácení dřevin z důvodu stavby řešeno závazným stanoviskem ve fázi územního řízení. Takový postup je jistě efektivnější, neboť jsou požadavky orgánu ochrany přírody vztahující se ke kácení dřevin vneseny ještě před pravomocným umístěním stavby. Ve zde posuzovaném případě však bylo územní řízení zahájeno ještě v roce 2017, a postupuje se tak dle tehdy platných a účinných právních předpisů, a žádost o kácení dřevin je projednávána v samostatném správním řízení.

V textu odvolání dále žadatel opakuje většinu skutečností uvedených v odůvodnění závažnosti tvrzeného důvodu ke kácení, které zaslal ÚMČ Praha 8 dne 9. 12. 2019. Žadatel dále poukazuje na skutečnost, že správní orgán prvního stupně v rozhodnutí uznává závažnost zájmu, pro nějž je o povolení ke kácení žádáno. Má nicméně za to, že stavba mohla být v areálu umístěna jinak, tedy tak, aby navrhované kácení dřevin nebylo tak rozsáhlé.

Žadatel k tomu uvádí, že v dnešní době je téměř nemožné najít v areálu plochu, která by neměla vliv na kácení zeleně. Je to způsobeno i tím, že od původní výsadby do dnešní doby bylo o zeleň sice pečováno, ale bez nějaké širší koncepce. Celkové řešení umístění nového pavilonu v areálu nemocnice vycházelo jak z provozních, tak i ekonomických předpokladů.

Při rozhodování o umístění nového objektu a napojení na pavilon č. 36 byly zvažovány i jiné možnosti. Význam pro výběr místa měla i možnost napojení nového objektu na stávající infrastrukturu. V rámci páteřních rozvodů v areálu Psychiatrické nemocnice Bohnice je v pavilonu č. 36 ukončen podzemní kolektor, ve kterém vedou stávající sítě technické infrastruktury. Kolektor umožňuje napojení nové přístavby a výrazně uspořit investiční náklady.

V případě, že by nový objekt byl umístěn v jiné pozici, jak uvádí správní orgán prvního stupně, bylo by nutné veškeré nové přípojky ukládat do země povrchové výkopem. Tím, že délky přípojek jsou někdy i stovky metrů, došlo by v rámci areálu rovněž k potřebě kácení zeleně, protože by nebylo možno najít takové trasy pro nové sítě, které by se vyhnuly stávajícím stromům. Podle názoru žadatele by toto řešení mělo podstatně větší estetické dopady do celkového vzhledu parkové úpravy v areálu nemocnice, než kácení stromů pouze v ploše uvažované stavby. Zároveň s přesunem novostavby do jiné pozice, tedy dále na volnější plochu, kde je menší koncentrace stromů, by došlo k porušení vazby mezi pavilonem č. 36 a novostavbou. Při budoucím propojení by logicky došlo k nárůstu objemu stavby a současně nárůstu zastavěné plochy s dopadem na kácení zeleně. Podřizovat umístění nového pavilonu stávajícím plochám bez vzrostlé zeleně by bylo rovněž v rozporu s komponovaným urbanistickým záměrem areálu nemocnice jako celku - areál byl založen v otevřené krajině a jeho environmentálně cenné charakteristiky byly vždy podmíněny tím, že vhodně doplňovaly funkci budov, nikoliv naopak.

OCP MHMP zde musí upozornit na skutečnost, že orgány ochrany přírody při posuzování žádosti o povolení ke kácení dřevin, v situaci kdy již bylo vydáno územní rozhodnutí, mohou hodnotit vhodnost umístění stavby pouze v omezené míře. Fakta jsou dána – stavební záměr je umístěn, vhodnost tohoto umístění a celkovou realizovatelnost záměru posuzuje primárně příslušný stavební úřad. Orgán ochrany přírody má na základě předložených skutečností posoudit důvodnost kácení. Orgánu ochrany přírody zpravidla nejsou známy další podmínky pro umístění stavby vyplývající z jiných právních předpisů a technických norem. Řešení, které se tak například ÚMČ Praha 8 může zdát v rámci areálu léčebny za vhodnější z hlediska dopadu na dřeviny rostoucí mimo les, nemusí být průchozí z pohledu státní památkové péče či požadavků na napojení na dopravní a technickou infrastrukturu. Pro úplnost však OCP MHMP uvádí, že žadatelem předložené odůvodnění, dle něhož je umístění záměru dáno jednak s ohledem na historickou kompozici celého areálu, na praktičnost využití zde umístěvaných služeb, propojitelnost nového areálu s dalšími částmi, ale především i tvrzení, že v případě umístění na jiný pozemek by nebylo možné využít stávající infrastrukturu na pozemcích, což by si vyžádalo potřebu dalšího rozsáhlého kácení, se jeví jako naprosto relevantní, a prvoinstanční správní orgán jej vůbec nevzal v potaz při uvádění výtek směřujících k umístění záměru.

Žadatel se dále zabývá otázkou náhradní výsadby. Upozorňuje, že návrhem náhradní výsadby není správní orgán prvního stupně vázán. Pokud ji nepovažuje za dostatečnou, nic mu tedy

nebránilo v tom, aby žadateli uložil povinnost provést náhradní výsadbu v takovém rozsahu, který by považoval za dostatečný.

K tomuto se OCP MHMP již jednoznačně vyjádřil ve svém předchozím odvolacím rozhodnutí a rovněž výše v textu tohoto rozhodnutí. Orgán ochrany přírody je tím, kdo stanovuje a ukládá přiměřenou náhradní výsadbu. Návrhem žadatele není vázán.

Žadatel má tedy za to, že důvody, pro něž nebylo jeho žádosti o povolení ke kácení dřevin vyhověno, opětovně nemohou obstát. S ohledem na to, že se jedná již o druhé rozhodnutí správního orgánu prvního stupně v této věci, navrhuje žadatel, aby Magistrát hlavního města Prahy jako odvolací správní orgán rozhodnutí správního orgánu prvního stupně sám změnil tak, že žádosti žadatele v celém rozsahu vyhoví. Žadatel výslovně uvádí, že souhlasí s tím, aby mu rozhodnutím odvolacího správního orgánu byla uložena povinnost provést další náhradní výsadbu, a to i v rozsahu, který bude převyšovat rozsah náhradní výsadby navržený žadatelem.

Přílohou odvolání jsou dvě kopie ortofotomapy dotčeného širšího území, z roku 1938, resp. 2003. Dále je přílohou zákres studie stavebního záměru, který je důvodem ke kácení.

Dne 27. 2. 2020 postoupil prvoinstanční správní orgán odvolání, spolu s kompletní spisovou dokumentací, OCP MHMP jako nadřízenému správnímu orgánu. Ve svém stanovisku konstatoval, že neshledal podmínky pro postup dle ustanovení § 87 správního řádu, tedy pro zrušení či změnu svého rozhodnutí.

VIII.

OCP MHMP se odvoláním zabýval a uvádí k němu a celému řízení následující.

Prvoinstanční správní orgán odstranil vady v řízení či rozhodnutí, které mu vytýkal OCP MHMP ve svém předchozím odvolacím rozhodnutí. S čím se však OCP MHMP neztotožňuje, je způsob posouzení tvrzeného důvodu kácení dřevin, existence zájmu na jejich pokácení, a především porovnání se zájmem na jejich zachování. Odvolatel v reakci na výzvu k doplnění žádosti doložil rozsáhlé odůvodnění, v němž dle názoru OCP MHMP velmi kvalifikovaně, hodnověrně a především opodstatněně odůvodnil potřebu realizace stavebního záměru, který je důvodem ke kácení většiny navrhovaných dřevin. OCP MHMP již ve svém předchozím rozhodnutí naznačil, že stavební úpravy nemocnice, jejichž cílem je rozšíření a zlepšení poskytovaných služeb, lze bez pochyby považovat za veřejný zájem. Na tomto svém názoru OCP MHMP jednoznačně setrvává. Žadatel doložil důvody, které vedly k návrhu stavebních úprav. Jejich potřebnost podložil především důrazem na zvýšení úrovně standardů, které nemocnice poskytuje v rámci svých služeb. Důvodnost výstavby nového pavilonu a rekonstrukce stávajícího dále podložil závěry Veřejného ochránce práv, opakovaně publikovanými v jeho zprávách, a dále rovněž odkazem na standardy Světové zdravotnické

organizace. Nadto je třeba zmínit i celkovou kompozici a historicky dané rozvržení celého areálu léčebny, které žadatel dokládá mj. přiloženými mapami. OCP MHMP považuje předložené odůvodnění za zcela dostačující, jeho závěry nelze objektivně zpochybnit. OCP MHMP má za rozhodné, že ačkoliv je areál využíván hojně veřejností jako parková zeleň, jeho primární funkce je provoz specializovaného léčebného zařízení. Přestože tedy i zeleň v daném areálu přispívá nezanedbatelně k jeho terapeutické funkci, nelze připustit, aby ochrana této zeleně byla uplatňována způsobem, který by do budoucna vyloučil rozumný a přiměřený rozvoj a modernizaci léčebny samotné. Využití již zastavěných ploch pro vybudování nových pavilonů odpovídajících moderním trendům psychiatrické péče je limitováno památkovou ochranou stávajících budov, včetně jejich dílčích konstrukčních částí. Žadatel popsal synergické efekty napojení nové budovy na stávající pavilon č. 36, který má být zároveň rekonstruován. Dojde tak k vytvoření funkčního celku zajišťujícího urgentní příjem i prvotní péči o pacienty. Nová budova vzniká v dosud málo využívané části areálu mimo památkově nejceněnější středově komponovanou část. Rovněž z hlediska dotčených dřevin je místo záměru vybráno tak, aby nedošlo k zasažení významnější historicky cíleně vysazené zeleně. Nelze tedy souhlasit s názorem, že by záměr necitlivě narušoval dochované přírodní hodnoty v území. Samotná výstavba se dotkne pouze malé části zeleného areálu psychiatrické léčebny, přičemž bude doprovázena výsadbou dostatečného počtu nových dřevin. Dílčí umenšení plochy rostlého terénu (kolem 1–2 % plochy) tedy celkový ekosystém parku psychiatrické nemocnice s jeho vazbami na sousední plochy zeleně v zástavbě či přírodní plochy území kolem Čimického a Bohnického potoka nenaruší. Žadatel dostatečně odůvodnil, proč zvolil právě dané řešení rozvoje nemocnice, přičemž v jeho postupu nelze shledat libovůli, ale naopak má plně racionální základ. Zásadní pro posouzení toho, zda je možné kácení dřevin povolit, je tedy posoudit zájem na zachování dřevin, který vyplývá ze zhodnocení jejich zdravotního stavu a všech funkcí, které v místě plní, se zohledněním jejich perspektivy. Závěrem je zásadní porovnat oba tvrzené zájmy a rozhodnout, který z nich převáží.

Kácené dřeviny jsou součástí parkové úpravy v areálu psychiatrické léčebny, která je nemovitou kulturní památkou, zapsanou v Ústředním seznamu kulturních památek pod R. č. Ú. s. 40605/1-1570. Původní objekty areálu se vyznačují jednotnou architektonickou kompozicí, zeleň je nedílnou součástí areálu nemovité památky v doprovodné funkci.

Funkční a estetický význam dřevin OCP MHMP hodnotil na základě aktualizované inventarizace stromů kolidujících se stavbou, zpracované Ing. Radkou Frydrychovou. Vzal v úvahu hodnoty fyziologické vitality a zdravotního stavu předmětných dřevin, definice jednotlivých termínů i rozsah hodnot, který je uveden na str. 15 a 16 inventarizace.

Fyziologická vitalita odráží životaschopnost stromu – jeho fyziologickou aktivitu se zohledněním genetické predispozice daného taxonu. Hodnotí se schopnost reagovat na vlivy prostředí a bránit se napadení patogenními organismy a působení dalších stresorů, stupnice „1“

– výborná až snižená, „2“ - vitalita zřetelně snižená, stagnace růstu, prosychání koruny na periferních oblastech koruny, „3“ - vitalita výrazně snižená, začínající ústup koruny, odumřelý vrchol koruny, „4“ - vitalita zbytková, větší část koruny odumřelá, „5“ - suchý strom.

Fyziologická vitalita je přibližně u dvou třetin stromů vyhodnocena jako výborná nebo pouze mírně snižená (1), třetina hodnocených dřevin má výraznější pokles vitality (2). S tímto hodnocením OCP MHMP souhlasí. Nadto je potřeba uvést, že ani prvoinstanční správní orgán nevyjadřoval ve svých rozhodnutích nesouhlas s odborným posouzením stavu dřevin.

Zdravotní stav je zhodnocením mechanického stavu stromu z hlediska narušení jeho kořenového systému, kmene, větví. Jako narušení se chápe přítomnost růstových defektů (např. tlakových vidlic), zjištěná mechanická poškození a symptomy napadení patogenními organismy. Stupnice použitá pro hodnocení je „1“ – výborný až dobrý, „2“ – zdravotní stav zhoršený, mechanické narušení významného charakteru, „3“ - zdravotní stav výrazně zhoršený, přítomnost poškození snižujících dožití hodnoceného jedince, „4“ - zdravotní stav silně narušený, souběh defektů či přítomnost poškození výrazně snižujících dožití hodnoceného jedince, „5“ - rozpadající se/rozpadlý strom, akutní riziko rozpadu, rozpadlý jedinec.

Zdravotní stav u necelé třetiny dřevin je hodnocen jako dobrý (1), u většiny stromů byly zjištěny defekty, díky kterým je jejich zdravotní stav zhoršený až silně narušený (2, 3) – infekce bází, kmenů a kosterních větví různého rozsahu, nestabilní tlaková, narušená nebo vylomená kosterní větvení. U části dřevin je tvrzeným důvodem ke kácení právě špatný zdravotní stav, a nikoli kolize se stavebním záměrem. Tyto dřeviny jsou však rovněž v kolizi s navrhovaným stavebním záměrem, a důvodnost jejich kácení by tak mohla být posuzována souhrnně s ostatními. Vzhledem k tomu, že řízení o žádosti o povolení kácení dřevin rostoucích mimo les je řízením, v němž s předmětem disponuje žadatel, a správní orgán je jím vázán, je třeba posoudit převahu zájmu na kácení této části dřevin nad zájmem na jejich zachování z důvodu jejich tvrzeného špatného zdravotního stavu. Jedná se o dřeviny č. 27 (javor mléč), č. 89 (trnovník bílý), č. 98, 100 a 102 (javor mléč), rostoucí na pozemku parc. č. 417/1, k. ú. Bohnice, a dřeviny č. 170 a 171 (bříza bělokorá), č. 219, 250 a 269 (javor mléč), č. 252, 254, 258, 262, 265, 266 a 280 (javor klen), rostoucí na pozemku parc. č. 417/2, k. ú. Bohnice. Dle posouzení OCP MHMP je zdravotní stav těchto dřevin zhoršený až silně narušený. Dřeviny mají časté infekce bází, kmenů a kosterních větví, nestabilní tlaková, narušená nebo vylomená kosterní větvení. Zdravotní stav těchto dřevin je sám o sobě důvodem k povolení jejich kácení. Ve vazbě na skutečnost, že jsou dřeviny zároveň v kolizi s navrhovaným stavebním záměrem, opadají jakékoliv pochybnosti o potřebě jejich kácení.

Dřevina v obecném smyslu plní na svém stanovišti všechny funkce zeleně, mj. formuje příznivější porostní klima (vliv na zmenšení amplitudy teplot vzduchu, zvyšování vlhkosti vzduchu, ovlivňování rychlosti proudění vzduchu), plní funkci zdravotně – hygienickou

(ovlivňování plynného složení atmosféry, snižování prašnosti, hlučnosti, uvolňování biologicky aktivních látek), a má vodohospodářskou a ekologickou funkci. Též plní určitou funkci architektonicko – estetickou.

Obecně lze tedy říci, že dřevina není jen rostlinným organismem, ale je samostatným svébytným habitatem (stanovištěm), zvláštní ekologickou nikou umožňující trvalou existenci celé pyramidy dalších organismů odkázaných na něj i na sebe navzájem. Ekologická a funkční hodnota stromu je přímo úměrná složitosti (druhové diverzitě) jím vytvářené ekologické niky a mírou zapojení této niky do širšího ekosystému.

OCP MHMP shrnuje, že předmětné dřeviny plní v dané lokalitě celou řadu funkcí. Jejich pokácením dojde bezesporu k dočasným ztrátám jejich plnění. Rovněž estetický význam dřevin je značný, ovšem především s ohledem na kontext celého areálu. Velká část plochy areálu je pokryta travou, rostou na ní stromy a další dřeviny. Vzhledem k tomu, že je areál volně přístupný, a hojně navštěvovaný, nelze estetickou funkci opomíjet. OCP MHMP však sledává v rekonstrukci a dostavbě areálu nemocnice, především s ohledem na konkrétní okolnosti, spočívající v odůvodnění potřebnosti, ale rovněž i umístění stavebního záměru, zájem převažující nad zájmem na zachování dřevin.

OCP MHMP při vyhodnocení funkčního a estetického významu dřevin navrhaných ke kácení dospěl k závěru, že jejich význam jako celku je značný. Byť se jedná v kontextu celého areálu o velmi malou část dřevin, nelze snižovat jejich funkce. Ty jsou jak estetické, tak zdravotně – hygienické a ekologické. Dřeviny tvoří část bariéry k přilehlému sídlíšti, přispívají k zachytávání prachu, hluku, zlepšují mikroklima. Rovněž jsou útočištěm živých organismů. Z estetického hlediska jsou dřeviny významné jako celek, neboť tvoří rozlehlou zelenou plochu. Při posouzení významu jednotlivých dřevin je třeba připustit, že se nejedná o dřeviny mimořádně významné, až na výjimky, např. morušovník, u nichž je estetický význam i individuálně vyšší. OCP MHMP však konstatuje, že estetickou funkci je třeba vztáhnout k účelu využití celého areálu. Vzhledem k tomu, že po výstavbě nového pavilonu a rekonstrukci stávajícího dojde k rozsáhlé výsadbě, která nadto velmi citlivě ctí kompozici celého areálu, dovolí si OCP MHMP konstatovat, že dojde v budoucnu minimálně k zachování estetické funkce dřevin na dotčených pozemcích. Lze totiž souhlasit s zadatelem v tom, že nyní posuzované dřeviny nejsou mimořádně esteticky významné a zároveň ani kompozičně sladěné.

Z hlediska funkčního významu dojde jistě k jeho dočasnému oslabení. Nově vysázené dřeviny nemohou bez dalšího ihned nahradit funkce dřevin kácených. Je však třeba zohlednit skutečnost, že v těsné blízkosti se nachází enormní množství jiných vzrostlých dřevin, které mohou okamžitě převzít plnění všech funkcí kácených dřevin. V budoucnu se do plnění všech funkcí plně začlení dřeviny vysázené v rámci náhradní výsadby.

OCP MHMP si je vědom ekologické újmy, která by mohla nastat v důsledku kácení předmětných dřevin ve smyslu zákona. Ekologickou újmou se rozumí ztráta nebo oslabení přirozených funkcí ekosystémů, vznikající poškozením jejich složek nebo narušením vnitřních vazeb a procesů v důsledku lidské činnosti. OCP MHMP vzniklou ekologickou újmu však nepovažuje za důvod k nepovolení kácení dřevin, nýbrž ji, plně v souladu s pojetím § 8 a 9 zákona o ochraně přírody a krajiny, zohlednil při ukládání náhradní výsadby. Náhradní výsadba je zákonem předpokládaný způsob kompenzace ekologické újmy vzniklé kácením dřevin rostoucích mimo les. Upravuje ji ustanovení § 9 zákona o ochraně přírody a krajiny. Dle ustanovení § 9 odst. 1 zákona o ochraně přírody a krajiny orgán ochrany přírody může ve svém rozhodnutí o povolení ke kácení dřevin uložit žadateli přiměřenou náhradní výsadbu ke kompenzaci ekologické újmy vzniklé pokácením dřevin. Odstavec 3 téhož ustanovení zákona předpokládá ještě druhý možný způsob kompenzace ekologické újmy, kterým je zaplacení odvodu do rozpočtu obce. Tento institut však v praxi není možné využít z důvodu absence zvláštního právního předpisu, jež by jej upravoval. Náhradní výsadba je proto jediným možným, a o to důležitějším nástrojem ochrany přírody a krajiny při kompenzaci újmy vzniklé kácením dřevin. Náhradní výsadbou se zabývá rovněž metodický pokyn MŽP.

Ustanovení § 9 odst. 1 zákona o ochraně přírody a krajiny stanoví, že orgán ochrany přírody může uložit náhradní výsadbu. Užití slova „*může*“ implikuje povinnost provedení správního uvážení příslušným orgánem ochrany přírody, a nikoli možnost jeho libovůle, což je jednoznačně dovozováno praxí správních orgánů i judikaturou soudů. Orgán ochrany přírody tedy musí vždy zkoumat, zda kácením dřevin vznikla ekologická újma, a v případě že ano, je povinen uložit přiměřenou náhradní výsadbu. Pokud by existovaly okolnosti tuto povinnost zmírňující, je správní orgán povinen je přezkoumatelně doložit a odůvodnit. Opačný postup by byl v rozporu se základními zásadami činnosti správních orgánů, konkrétně přinejmenším s ustanovením § 2 odst. 4 správního řádu, které stanoví, že správní orgán dbá, aby přijaté řešení bylo v souladu s veřejným zájmem. Ochrana přírody je veřejným zájmem ex lege dle ustanovení § 58 odst. 1 zákona o ochraně přírody a krajiny. Ministerstvo tento názor akcentuje v článku 9.4 metodického pokynu MŽP, dle něhož orgán ochrany přírody náhradní výsadbu ukládá vždy, dospěje-li ve správní úvaze k tomu, že kácením dřevin vznikne ekologická újma. Povinnost orgánů ochrany přírody střežit při své činnosti veřejný zájem na ochraně životního prostředí byla rovněž opakovaně zdůrazněna soudními rozhodnutími.¹

Základním kritériem pro ukládání náhradní výsadby je přiměřenost, a sice přiměřenost vůči ekologické újmě vzniklé kácením. Pro to, aby mohla být náhradní výsadba přiměřená, je tedy nezbytné, aby správní orgány v první řadě zjistily rozsah vzniklé ekologické újmy. Stanovit hodnotu ekologické újmy lze několika způsoby. V prostředí koncepčně pojaté parkové plochy, nacházející se nadto v intravilánu hlavního města Prahy, není důvodné využít k tomu účelu

¹ Viz např. NSS č. j. 4 As 20/2008 – 84, ze dne 21. srpna 2008.

metodikou oceňování dřevin, kterou vytvořila Agentura ochrany přírody a krajiny ČR. MŽP používání této metodiky doporučilo orgánům ochrany přírody svým metodickým pokynem. AOPK ČR vytvořilo rovněž internetovou verzi metodiky, tzv. kalkulačku oceňování dřevin, která je dostupná na www.ocenovanidrevin.nature.cz. OCP MHMP si je však na základě poznatků ze své praxe vědom, že metodika při užití na území většího města generuje často výrazně rozsáhlejší náhradní výsadbu, než je pro danou lokalitu únosná. V řadě případů nemůže také předemtná metodika postihnout specifika projednávané věci. OCP MHMP proto stanovil ekologickou újmu ve vztahu ke ztrátám na funkcích dřevin určených ke kácení, a náhradní výsadbu uložil přiměřenou těmto ztrátám, a rovněž se zohledněním dalších, zde v textu zmíněných specifik daného případu.

Návrh sadových úprav, předložený žadatelem, se odvíjí od krajinářského pojetí parku. Základem je rozvolněnost výsadeb, použití skupin a solitérních stromů. Vyšší a střední keře budou použity v blízkosti budovy. Celá koncepce prostoru v části parku a nově vzniklých atrií, vč. rozmístění mobiliáře, zohledňuje specifické využití zeleně v doplňkové funkci k funkci hlavní, tedy že se jedná o areál psychiatrické léčebny. Celkem bude vysazeno 93 ks solitérních stromů, jedná se o kvalitní vysokokmeny, listnaté i jehličnaté druhy, některé z nich výrazně kvetoucí (jabloně, sakury), umístěné převážně ve stromořadích podél cest. Keřové patro, čítající celkem 516 ks, je zastoupeno velkým počtem taxonů, též výrazně kvetoucích, ať již volně rostoucích, skupinových nebo pokryvných. Kromě dřevin bude též realizována rozsáhlá výsadba trvalek, cibulovin a popínavých rostlin. Přesná specifikace vysazovaných dřevin je uvedena v příloze č. 1, která je nedílnou součástí tohoto rozhodnutí.

K úpravám zeleně dle části projektové dokumentace SO IO – 07, Sadové úpravy, zpracované společností KANIA a. s., v listopadu roku 2018, neměl připomínky ani orgán ochrany památkové péče, viz rozhodnutí OPP MHMP, č. j. MHMP 1043201/2019, ze dne 3. 6. 2019.

OCP MHMP přihlédl též k tomu, že se v areálu psychiatrické léčebny vyskytuje další stávající zeleň, dále k tomu, že se jedná o zeleň navrhovanou s určitým koncepčním záměrem, není proto účelné ukládat výsadbu ve větším počtu dřevin než je navrhována zpracovatelem projektové dokumentace. Byla uložena následná péče po dobu 5 let, je zde tedy předpoklad, že nově vysazené dřeviny budou co nejdříve plnit všechny funkce zeleně a poměrně rychle nahradí dřeviny kácené.

OCP MHMP posoudil důvody uváděné žadatelem pro povolení kácení, ve smyslu ustanovení § 8 odst. 1 věty druhé zákona o ochraně přírody a krajiny, a zabýval se funkčním a estetickým významem dřevin navržených ke kácení. Byla uložena náhradní výsadba včetně následné péče o dřeviny po maximální zákonem povolenou dobu 5 let, čímž dle názoru OCP MHMP dojde k dostatečné kompenzaci vzniklé ekologické újmy. OCP MHMP konstatuje, že mladě vysazované dřeviny nemohou nikdy zcela nahradit ve všech funkcích vzrostlé starší stromy,

předpokládá se však (jak budou nově vysazené dřeviny přirůstat a sílit), že do budoucna budou veškeré ekologické i společenské funkce zeleně v lokalitě kompenzovány. Povýsadbovou péčí, která byla stanovena v maximální možné délce 5 let, má být zajištěno dobré ujetí jedinců a jejich zdárný počáteční růst a vývoj. Pro dodržení odpovídající kvality sadebního materiálu i postupu prací při výsadbě orgán ochrany přírody stanovil povinnost dodržet výše uvedené normy.

Orgán ochrany přírody dále žadateli uložil podmínku, dle níž ke kácení dřevin dojde v období od 1. 11. do 31. 3. v souladu s ustanovením § 5 vyhlášky o ochraně dřevin a povolování jejich kácení, které stanoví, že kácení dřevin se provádí zpravidla v období vegetačního klidu. Jedná se o období, kdy jsou utlumeny fyziologické procesy dřevin, je utlumena i aktivita většiny živočichů, kteří se mohou v daném území vyskytovat. OCP MHMP nicméně tuto podmínku pro období jara roku 2020 modifikoval tím, že umožnil kácet podmíněně, tedy po prohlédnutí dřevin ornitologem, v situaci, kdy k ekologické újmě ve vztahu k ptactvu nedojde. Ke kácení v situaci specifikované ve výroku rozhodnutí, kdy tedy na základě názoru ornitologa nedojde k ohrožení ptactva, může být přistoupeno již po nabytí právní moci tohoto rozhodnutí. Důvodem k tomuto kroku je skutečnost, že plánovaný stavební záměr je vázán na vlastní termíny, vztahující se k potřebě výběru zhotovitele, uplatnění dotací a další související záležitosti. Orgán ochrany přírody je povinen k takovým důvodům přihlídnout, pokud tyto přímo souvisí s tvrzeným důvodem ke kácení. Bylo by absurdní odůvodnit takto rozsáhlé kácení dřevin nezbytnou potřebou realizace stavebního záměru, kterou OCP MHMP s ohledem na předložené odůvodnění shledává jako relevantní, a zároveň nezohlednit skutečnost, že v případě dalšího zdržení řízení o povolení ke kácení, přesněji odkladu reálné možnosti povolené dřeviny kácet, by nejspíš mohlo dojít k fatálním průtahům v přípravě stavby, neposkytnutí dotací, na nichž je realizace stavebního záměru dle tvrzení žadatele závislá, a tím i možnému zániku možnosti stavební záměr realizovat. Je-li tedy stavební záměr důvodem, pro něž OCP MHMP povoluje kácení dřevin, musí orgán ochrany přírody v tomto konkrétním případě rovněž přikročit k udělení výjimky z pravidla, že se kácení povoluje v období vegetačního klidu, neboť by tím byl účel řízení zmařen. Přesto je potřeba připomenout, že orgán ochrany přírody v řízení hájí v maximální možné míře zájmy ochrany přírody, a proto OCP MHMP omezil výjimku na podmínku nezbytné prohlídky dřevin ornitologem, před samotným započítím kácení. V případě, kdy by na základě odborného posouzení ornitologa mohlo dojít k újmě, není možné kácení realizovat.

IX.

OCP MHMP se odvoláním zabýval a dospěl na základě důsledného uvážení k závěru, že napadené rozhodnutí ÚMČ Praha 8 není věcně správné. Správný řád v takovém případě

předpokládá dva možné postupy. Dle prvního z nich, v praxi OCP MHMP výrazně častěji využívaného, odvolací správní orgán napadené rozhodnutí zruší a věc vrátí k novému projednání prvoinstančnímu správnímu orgánu. K tomuto však již OCP MHMP ve zde posuzovaném případě jednou přistoupil. Výsledkem bylo druhé rozhodnutí ÚMČ Praha 8, kterým nebylo žadateli kácení dřevin povoleno. OCP MHMP se však na základě všeho výše uvedeného domnívá, že takový závěr posouzení převahy zájmu na zachování dřevin nad zájmem na jejich pokácení není v tomto případě možné považovat za správný. Prvoinstanční správní orgán se tak ovšem zjevně nedomnívá. Rušit v takovém případě napadené rozhodnutí a vracet jej znovu ÚMČ Praha 8 s tím, že by odvolací správní orgán v textu takového odvolacího rozhodnutí nařídil prvoinstančnímu správnímu orgánu, jak má rozhodnout, se jeví jako nevhodné. OCP MHMP proto přikročil k druhé možnosti, pro niž mu správní řád poskytuje oporu, a sice změnit napadené rozhodnutí. Změna je možná i zcela zásadní, tedy učinit z původně zamítavého rozhodnutí rozhodnutí souhlasné. Správní řád při využití takového postupu klade podmínku, dle níž změnu nelze provést, pokud by tím některému z účastníků, jemuž je ukládána povinnost, hrozila újma z důvodu ztráty možnosti odvolat se. V tomto případě je však jediným účastníkem řízení žadatel. Vzhledem k tomu, že OCP MHMP uložil náhradní výsadbu v souladu s návrhem žadatele, předloženým v řízení, nemůže nastat účastníkovi řízení žádná újma z důvodu ztráty možnosti odvolat se.

OCP MHMP výrokem III. měněného rozhodnutí zastavil řízení v části žádosti týkající se celkem pěti dřevin, a sice modřínu opadavého rostoucího na pozemku parc. č. 417/1, k. ú. Bohnice, a čtyř slivoní švestek rostoucích na pozemku parc. č. 417/2, k. ú. Bohnice. Tyto dřeviny byly obsaženy v inventarizaci dřevin předložené žadatelem dne 9. 12. 2019. V revizi inventarizace dřevin předložené žadatelem dne 13. 1. 2020, se však již tyto dřeviny nenacházely. S ohledem na to došlo fakticky k zúžení žádosti. Tato možnost je plně v dispozici žadatele. Následovat však musí formální zúžení předmětu řízení ze strany správního orgánu. K tomu v tomto případě nedošlo. ÚMČ Praha 8 zmíněné dřeviny pouze nezařadil do výroku rozhodnutí. Došlo tak k tomu, že nebylo formálně rozhodnuto o části žádosti. Tuto vadu napravil OCP MHMP právě rozhodnutím o částečném zastavení řízení z důvodu uvedeného v ustanovení § 66 odst. 1 písm. a) správního řádu, a sice že žadatel vzal svou žádost zpět.

Jen pro úplnost OCP MHMP uvádí, že prvoinstanční správní orgán v napadeném rozhodnutí opomněl rovněž dřevinu č. 27, tedy javor mléč, rostoucí na pozemku parc. č. 417/1, k. ú. Bohnice. Tato dřevina byla předmětem žádosti jak dle původní inventarizace, tak dle předložené revizní. Důvod, proč nebyla do výroku rozhodnutí ÚMČ Praha 8 zahrnuta, není OCP MHMP znám. Tato vada je však zhojena tím, že odvolací správní orgán předmětnou dřevinu do výroku rozhodnutí zahrnul.

Poučení

Proti tomuto rozhodnutí se nelze dále odvolat (§ 91 odst. 1 správního řádu).

RNDr. Štěpán **K y j o v s k ý**
ředitel odboru ochrany prostředí MHMP

podepsáno elektronicky

Příloha

1. Specifikace náhradní výsadby

Rozdělovník

Adresáti (DS a doporučeně na dodejku do vlastních rukou adresáta)

1. Psychiatrická nemocnice Bohnice, státní příspěvková organizace, IČO 00064220, se sídlem Ústavní 91/7, 181 00 Praha 8, **IDDS: vkthpk3**
2. Ing. Petr Růžička, r. č. 740304/7751, bytem Sídlíštní 245/18g, 165 00 Praha (zplnomocněný zástupce)

Na vědomí (DS)

1. Úřad městské části Praha 8, odbor životního prostředí, Na Košince 1, 180 48 Praha 8, **IDDS: g5ybpd2**

Spis

Příloha č. 1 – Specifikace náhradní výsadby

Stromy – celkem 93 ks

Druh	Velikost výpěstku	Počet (ks)
<i>Betula pendula</i>	vk, ok 12 – 14 cm	4
<i>Celtis occidentalis</i>	vk, ok 18 – 20 cm	11
<i>Ginkgo biloba</i>	vk, ok 12 – 14 cm	1
<i>Gleditsia triacanthos</i> 'Skyline'	vk, ok 28 – 30 cm	2
<i>Malus</i> 'Evereste'	vícekmén, v 150 – 180 cm	3
<i>Prunus accolade</i>	vk, ok 20 – 22 cm	3
<i>Pinus cembra</i>	vk, ok 12 – 14 cm	2
<i>Quercus robur</i>	vk, ok 18 – 20 cm	39
<i>Tilia platyphyllos</i>	vk, ok 18 – 20 cm	28

Keře – celkem 516 ks

Druh	Velikost výpěstku	Počet (ks)
<i>Amelanchier lamarckii</i>	v 130 – 150 cm	4
<i>Buddleia davidii</i> 'Black Knight'	v 100 – 130 cm	2
<i>Buddleia davidii</i> 'Nanho Blue'	v 100 – 130 cm	2
<i>Caryopteris cladonensis</i> 'Inoveris'	ko 2l	72
<i>Cornus mas</i>	v 100 – 130 cm	2
<i>Euonymus alatus</i>	v 100 – 120 cm	8
<i>Hamamelis intermedia</i> 'Pallida'	v 100 – 130 cm	6
<i>Hydrangea paniculata</i> 'Limelight'	v 60 – 80 cm, ko 7,5l	28
<i>Chaenomelesjaponica</i> 'Sargentii'	v 60 – 80 cm, ko 7,5l	4
<i>Lonicera nitida</i> 'Maigrun	ko 2l	96
<i>Magnolia stellata</i> 'Rosea'	v 100 – 130 cm	2
<i>Prunus laurocerasus</i> 'Etna'	v 100 – 130 cm	44
<i>Rhododendron</i> 'Cunningham's White'	v 100 – 130 cm	3
<i>Rosa</i> 'White Fairy'	ko 2l	105
<i>Svida alba</i> 'Sibirica'	v 50 – 60 cm	19
<i>Spiraea cinerea</i> 'Grefsheim'	v 50 – 60 cm	12
<i>Syringa chinensis</i>	v 100 – 120 cm	5
<i>Syringa meyeri</i> 'Palibin'	v 60 – 80 cm, ko 7,5l	10
<i>Salix purpurea</i> 'Gracilis'	ko 2l	53
<i>Viburnum burkwoodi</i>	v 100 – 130 cm	5
<i>Viburnum opulus</i> 'Mariesii'	v 100 – 130 cm	9
<i>Viburnum pragense</i>	v 100 – 130 cm	25